

USLOVI ZA KOMBINOVANO OSIGURANJE MOTORNIH VOZILA (AUTO KASKO)

Na osnovu člana 11.2.1. i 11.3.2 Statuta „Wiener Städtische osiguranje“ a. d. o. Beograd, a nakon razmotrenog Mišljenja ovlašćenog aktuara na akte poslovne politike, Izvršni odbor „Wiener Städtische osiguranje“ a. d. o. Beograd, dana 12.05.2016.godine, doneo je sledeće:

USLOVI ZA KOMBINOVANO OSIGURANJE MOTORNIH VOZILA (AUTO KASKO)

- prečišćen tekst -

UVODNE ODREDBE

Član 1.

Pojedini izrazi u ovim Uslovima imaju sledeće značenje:

- 1) **Osiguravač** - Wiener Städtische osiguranje a.d.o. Beograd;
- 2) **Ugovarač osiguranja** - lice koje je sa osiguravačem zaključilo ugovor o osiguranju;
- 3) **Osiguranik** - lice čija je stvar odnosno imovinski interes osiguran i kome pripadaju prava iz ugovora o osiguranju;
- 4) **Premija** - novčani iznos koji Ugovarač osiguranja plaća osiguravaču za ugovoreno osiguranje;
- 5) **Suma osiguranja** - maksimalna obaveza osiguravača za slučaj ostvarenja osigurane opasnosti;
- 6) **Osnovica za obračun premije** - iznos na koji se primenjuje premijska stopa za obračun premije osiguranja;
- 7) **Učešće u šteti - franšiza** - ugovoreni iznos učešća osiguranika u svakoj šteti;
- 8) **Ponuda za zaključenje ugovora o osiguranju** - pismeno Ugovarača osiguranja kojim prihvata uslove osiguravača za zaključenje ugovora o osiguranju i gde su utvrđeni bitni elementi ugovora o osiguranju, a čijim prihvatanjem, odnosno izostankom izričitog pismenog odbijanja u Zakonom propisanom roku od strane Osiguravača, zaključuje se ugovor o osiguranju;
- 9) **Polisa** - isprava o zaključenom ugovoru o osiguranju;
- 10) **Obračunska polisa** - isprava koja sadrži obračun premije za narednu godinu, odnosno period osiguranja, koju sačinjava Osiguravač kod višegodišnjih i ugovora sa neodređenim rokom trajanja.
- 11) **Zakon** - Zakon o obligacionim odnosima
- 12) **ZOBS** - Zakon o bezbednosti saobraćaja na putevima
- 13) **Mala materijalna šteta** - svaka šteta koja je po svom obimu i vrsti takve prirode da se u tehničkom smislu tretira kao manja i koja i posle nastanka ne ugrožava bezbedan nastavak upravljanja oštećenim vozilom. Ukoliko je vozilo posle oštećenja ostalo nepokretno kao i u svakom drugom slučaju kada je potpuno uništeno tri i više funkcionalnih delova i mehaničkih sklopova vozila, ne može se govoriti o manjoj materijalnoj šteti. U svakom slučaju, bez obzira na tehničke kriterijume, ne može se smatrati manjom štetom bilo koja šteta koja je iznad 200.000 dinara.

Član 2.

Uslovi za kombinovano osiguranje motornih vozila - auto kasko (u daljem tekstu: Uslovi), u zavisnosti od predmeta ugovora o osiguranju, primenjuju se na:

- 1) Osiguranje motornih vozila i to:
 - a) potpuno kasko osiguranje - osiguranje predmeta osiguranja u celini;
 - b) delimično kasko osiguranje - osiguranje stakala na vozilu.
- 2) Dopunsko kasko osiguranje i to:
 - a) Osiguranje prtljaga i alata za profesionalnu upotrebu u vozilima (osim prtljaga putnika u autobusima);
 - b) Osiguranje reklamnih i drugih natpisa na i/ili u vozilu;
 - c) Osiguranje troškova iznajmljivanja zamenskog vozila.

Član 3.

Ugovorom o kasko osiguranju koji Ugovarač osiguranja zaključuje sa osiguravačem, ugovarač se obavezuje da osiguravaču plati određeni iznos na ime premije osiguranja, a osiguravač se obavezuje da osiguraniku isplati naknadu iz osiguranja ako se desi događaj koji predstavlja osigurani slučaj, a sve u zavisnosti od načina na koji je zaključen ugovor o osiguranju.

Član 4.

Ugovor o kasko osiguranju prema ovim Uslovima može zaključiti svako lice koje ima interes da se osigurani slučaj ne dogodi, dok prava iz zaključenog ugovora o osiguranju pripadaju osiguraniku čija je imovina, odnosno imovinski interes osiguran, uz uslov da je u momentu nastanka osiguranog slučaja imao materijalni interes da se taj slučaj ne dogodi.

OPŠTE ODREDBE

Trajanje ugovora o osiguranju

Član 5.

Prema odredbama ovih Uslova, ugovor o kasko osiguranju Ugovarač osiguranja može zaključiti, kao:

- 1) *Kratkoročni* sa određenim rokom trajanja, koji ne može biti duži od jedne godine;
- 2) *Dugoročni* sa neodređenim rokom trajanja, koji ne može biti kraći od jedne godine;
- 3) *Višegodišnji* sa određenim rokom trajanja, koji ne može biti kraći od jedne godine.

Član 6.

- (1) Nezavisno od toga sa kojim je rokom trajanja zaključen, ugovor o osiguranju počinje da proizvodi pravno dejstvo počev od časa i minuta navedenog u ispravi o osiguranju, a ako u ispravi nije naznačen čas i minut početka trajanja istog, ugovor o osiguranju počinje da proizvodi pravno dejstvo po isteku dvadesetčetvrtog časa dana koji je u ponudi označen kao dan početka trajanja osiguranja.
- (2) Ako je ugovor o osiguranju zaključen sa određenim rokom trajanja, kao kratkoročni ili višegodišnji, njegovo dejstvo prestaje po isteku časa i minuta, odnosno dvadesetčetvrtog časa dana koji je u ponudi označen kao dan isteka roka na koji je osiguranje ugovoreno.
- (3) Ako je ugovor o osiguranju zaključen kao dugoročni (sa neodređenim rokom trajanja), njegovo dejstvo se automatski obnavlja i za narednu godinu osiguranja.

Prestanak pravnog dejstva ugovora o osiguranju

Član 7.

Ugovor o osiguranju prestaje da proizvodi pravno dejstvo u sledećim situacijama:

- (1) Pisanom saglasnošću obeju ugovornih strana, sa rokom naznačenim na toj saglasnosti (sporazumni raskid ugovora o osiguranju).
- (2) Ako je zaključen višegodišnji ugovor o osiguranju u trajanju do 5 godina, svaka ugovorna strana taj ugovor može raskinuti pre isteka roka na koji je zaključen i to sa danom isteka pune godine osiguranja za narednu godinu trajanja osiguranja obaveštavajući o raskidu pismenim putem drugu stranu najkasnije tri meseca pre isteka pune godine osiguranja, u kom slučaju njegovo dejstvo prestaje istekom dvadesetčetvrtog časa poslednjeg dana te godine.
- (3) Ako je zaključen višegodišnji ugovor o osiguranju na rok duži od 5 godina, svaka ugovorna strana može po proteku ovog roka, uz otkazni rok od šest meseci, pismeno izjaviti drugoj strani da raskida ugovor.
- (4) Ako je zaključen kao dugoročni ugovor o osiguranju (sa neodređenim rokom trajanja) svaka strana ga može raskinuti sa danom dospelosti premije osiguranja, obaveštavajući pismenim putem drugu stranu najkasnije tri meseca pre dospelosti premije.
- (5) Ako u toku trajanja zaključenog ugovora o osiguranju, dođe do stečaja Ugovarača osiguranja, odnosno osiguranika za slučaj da su Ugovarač osiguranja i osiguranik jedno isto lice, pored Zakonom utvrđenog roka u kome svaka ugovorna strana može raskinuti ugovor o osiguranju, ovim Uslovima utvrđuje se da Ugovarač osiguranja, odnosno osiguranik, može i po isteku roka od tri meseca od dana otvaranja stečaja raskinuti ugovor o osiguranju, ali najkasnije u roku od šest meseci od dana otvaranja stečaja. Ugovor o osiguranju prestaje da proizvodi pravno dejstvo po isteku dvadesetčetvrtog časa dana u kome je jedna ugovorna strana primila pismenu izjavu o raskidu ugovora druge ugovorne strane.
- (6) U slučaju otuđenja osigurane stvari, prava i obaveze iz ugovora o osiguranju ne prelaze na pribavioca osiguranih stvari. Ugovarač je dužan da pismenim putem obavesti osiguravača da je osigurana stvar otuđena, a ugovor prestaje da važi istekom dvadesetčetvrtog časa dana kada je osiguravač primio pismeno obaveštenje o otuđenju vozila.

U slučaju ugovora o osiguranju, gde je predmet osiguranja finansirano putem finansijskog lizinga ili je dato u dugoročan zakup, i gde primalac lizinga, koji je istovremeno

i Ugovarač osiguranja, otkupi vozilo pre isteka ugovora o osiguranju, prava i obaveze iz ugovora o osiguranju prenose se na primaoca lizinga od trenutka sticanja vlasništva, a ugovor ostaje na snazi do isteka, osim u slučaju izričitog pismenog zahteva Ugovarača osiguranja.

Izuzetno od navedenog, kod delimičnog kasko osiguranja ukoliko u toku trajanja osiguranja dođe do promene vlasnika vozila osiguranje ostaje na snazi do ugovorenog isteka osiguranja, a sva prava i obaveze iz ugovora o osiguranju prenose se na novog vlasnika vozila.

- (7) Kada se raskida ugovor o osiguranju po kom je Osiguranik privredno društvo registrovano za obavljanje delatnosti zakupa ili finansijskog lizinga, mora postojati pisana saglasnost osiguranika za raskid ugovora o osiguranju, izuzev u slučaju raskida ugovora o osiguranju prema odredbama stavova (10) i (11) ovog člana.
- (8) Kada se raskida ugovor o osiguranju po kom su prava iz ugovora vinkulirana u korist finansijske institucije (banke), mora postojati pisana saglasnost vinkulanta za raskid ugovora o osiguranju, izuzev u slučaju raskida ugovora o osiguranju prema odredbama stavova (10) i (11) ovog člana.
- (9) Ugovor o osiguranju prestaje da proizvodi svoje dejstvo i pre isteka roka na koji je ugovoren, odnosno pre njegovog raskida ako predmet osiguranja bude uništen, s tim što dejstvo tog ugovora prestaje po isteku dvadesetčetvrtog časa dana u kome je osigurani predmet uništen.
- (10) Ako Ugovarač osiguranja premiju osiguranja koja je dospela na naplatu ne plati po dospelosti, niti to učini bilo koje zainteresovano lice, ugovor o osiguranju prestaje po isteku roka od 30 dana od dana kada je ugovaraču osiguranja uručena Opomena za plaćanje premije sa obaveštenjem o dospelosti premije, s tim što taj rok ne može isteći pre nego što protekne 30 dana od dana dospelosti premije osiguranja na plaćanje.
- (11) Ugovor o osiguranju prestaje po samom Zakonu ako premija osiguranja ne bude plaćena u roku od godinu dana od dana dospelosti.

Član 8.

- (1) U slučajevima u kojima prema Zakonu i ovim Uslovima zbog raskida ugovora ili prestanka njegovog dejstva pre isteka roka na koji je ugovor o osiguranju zaključen, postoji obaveza osiguravača da ugovaraču osiguranja vrati premiju osiguranja za neiskorišćeni period trajanja osiguranja. Obračun premije osiguranja za povrat vrši se:

- 1) po principu "pro-rata temporis" (obračun premije prema broju dana osiguranja) kada se ugovor raskida u toku druge i svake naredne godine osiguranja, izuzev u slučaju raskida ugovora u skladu sa članom 7. stav (10) Uslova;
- 2) po principu "pro-skala" (prema tabeli koja sledi) kada se ugovor raskida u toku prve godine osiguranja i kada se raskid ugovora radi u skladu sa članom 7. stav (10) Uslova, izuzev u situaciji da se radi o otuđenju motornog vozila.

Obračun premije „pro skala”, u zavisnosti od dužine trajanja pokrivača vrši se na sledeći način:

Za trajanje osiguranja	Plaća se
Do 3 dana	5% od godišnje premije
Do 7 dana	10% od godišnje premije
Do 15 dana	15% od godišnje premije
Do 1 meseca	20% od godišnje premije
Do 2 meseca	30% od godišnje premije
Do 3 meseca	40% od godišnje premije

Do 4 meseca	50% od godišnje premije
Do 5 meseci	60% od godišnje premije
Do 6 meseci	70% od godišnje premije
Do 7 meseci	80% od godišnje premije
Do 8 meseci	90% od godišnje premije
Preko 8 meseci	100% od godišnje premije

- (2) U slučaju raskida ugovora o osiguranju, osiguravač ima pravo da zadrži celu godišnju premiju, ukoliko je u toku godine osiguranja u kojoj se radi raskid ugovora, nastao osigurani slučaj.

Član 9.

- (1) Ako je osiguravač odobrio popust na premiju ugovaraču osiguranju zbog toga što je ugovarač zaključio kasko ugovor na period od dve ili više godina osiguranja, ugovarač je u obavezi da vrati iznos premije, koja mu je u vidu popusta bila umanjena, ukoliko ugovor o osiguranju prestane da važi iz bilo kog razloga u toku prve dve godine osiguranja, osim u slučajevima kada:
- predmet osiguranja više ne postoji (totalna šteta) ili
 - ukoliko je osigurano vozilo otuđeno, a Ugovarač osiguranja osigurava novonabavljeno vozilo kod osiguravača
- (2) Ako je ugovor o osiguranju zaključen sa fiksnom godišnjom premijom i tom prilikom odobren popust po tom osnovu na premiju osiguranja, ugovarač je u obavezi da vrati iznos premije koja mu je u vidu popusta bila umanjena, ukoliko ugovor o osiguranju prestane da važi pre datuma koji je naveden kao istek osiguranja. Izuzetno od navedenog, u slučaju da je predmet osiguranja uništen (totalna šteta), ne postoji obaveza povrata premije.
- (3) Premija iz stava (1) i (2) ovog člana, predstavlja razliku između dospеле premije bez odobrenog popusta i premije sa odobrenim popustom. Ovde se posmatra premija koja je dospela do datuma raskida ugovora.
- (4) Premiju iz prethodnog stava Ugovarač osiguranja je dužan uplatiti osiguravaču u roku od osam dana od dana prijema obračuna premije.

Plaćanje premije osiguranja

Član 10.

- (1) Ugovarač osiguranja je u obavezi da premiju osiguranja plati u ugovorenom roku, odnosno plaća u ugovorenim rokovima.
- (2) Kod dugoročnih i višegodišnjih ugovora o osiguranju sa godišnjim obračunom premije Ugovarač osiguranja je u obavezi da premiju osiguranja plaća u roku, odnosno rokovima kako je to ugovoreno na početku ugovora o osiguranju.
- (3) Ukoliko je ugovor zaključen sa višegodišnjim ili dugoročnim rokom trajanja i ako je odobren popust za plaćanje premije na osnovu trajnog naloga, Ugovarač osiguranja je obavezan da do dana početka nove obračunske godine osiguravaču dostavi potvrdu o otvaranju trajnog naloga za novu obračunsku godinu. U suprotnom, Ugovarač osiguranja će izgubiti prethodno odobreni popust za narednu obračunsku godinu.

Obračun premije osiguranja kod dugoročnih i višegodišnjih ugovora o osiguranju

Član 11.

- (1) Kod dugoročnih i višegodišnjih ugovora o osiguranju osiguravač će pre isteka godine osiguranja ugovaraču osiguranja dostaviti obračunsku polisnu za narednu godinu

osiguranja, odnosno naredni period osiguranja ako je on kraći od godine.

- (2) U zavisnosti od načina ugovorenog pokrivanja, obračun premije za narednu godinu, odnosno naredni period osiguranja vrši se na sledeći način:

1) **Kod potpunog kasko osiguranja**, ako je ugovor zaključen na svakovremenu stvarnu vrednost ili na sumu osiguranja sa isključenjem primene načela podosiguranja, obračun premije se vrši primenom premijske stope utvrđene na početku perioda osiguranja, korigovane odgovarajućim koeficijentima utvrđenim u ispravi o zaključenom osiguranju na osnovicu za obračun premije. Osnovica za obračun premije se utvrđuje na osnovu vrednosti osiguranog novog vozila (sa uračunatom vrednošću dodatne i posebne opreme ukoliko je ugovorena) na početku ugovora o osiguranju izražene u eurima preračunate u dinarsku protivvrednost na dan izrade obračunske polise prema srednjem kursu Narodne banke Srbije za devize i korigovane koeficijentom na ime starosti vozila.

Koeficijenti za starost vozila su utvrđeni prema **Klauzuli 1 - Koeficijenti za starost vozila** (član 56. Uslova), koja čini sastavni deo ovih Uslova.

Ako je ugovor zaključen na dogovorenu vrednost sa isključenjem primene načela podosiguranja osnovica za obračun premije je suma osiguranja za narednu godinu, utvrđena u skladu sa članom 14. Stav (5) tačka 1) c) Uslova.

Izuzetno od navedenog, kod ugovora o potpunom kasko osiguranju vozila koji su ugovoreni sa fiksnom godišnjom premijom za sve godine osiguranja, prilikom izrade obračunskih polisa, ne primenjuju se Koeficijenti za starost vozila.

2) **Kod dopunskog kasko osiguranja**: obračun premije se vrši primenom premijske stope na osnovicu za obračun premije - sumu osiguranja utvrđenu na početku perioda osiguranja.

- (3) Ukoliko se drugačije ne ugovori, maksimalno umanjjenje premije osiguranja po svim osnovama, uključujući i bonus, ne može premašiti iznos od 60%.

Načini ugovaranja obima pokrivanja

Član 12.

- (1) Ugovarač osiguranja može ugovoriti osiguranje na jedan od načina utvrđenih ovim Uslovima od čega zavisi obim zaštite osiguranih interesa osiguranika i obim obaveze osiguravača po nastalom osiguranom slučaju koji je pokriven ugovorenim osiguranjem.
- (2) Saglasno odredbama stava (1) ovog člana ugovor o kasko osiguranju može se zaključiti na jedan od sledećih načina:

1) **Potpuno kasko osiguranje** (*osiguranje vozila, dodatne i posebne opreme*):

- na svakovremenu stvarnu vrednost predmeta osiguranja;
- na sumu osiguranja sa isključenjem primene načela podosiguranja;
- na dogovorenu vrednost sa isključenjem primene načela podosiguranja.
- na taksiranu vrednost, odnosno sporazumno utvrđenu vrednost između Ugovarača osiguranja i osiguravača. Ugovori o osiguranju zaključeni na taksiranu vrednost se zaključuju isključivo sa rokom trajanja godinu dana i kraće.

2) **Delimično kasko osiguranje**: na sumu osiguranja na "prvi rizik";

- 3) **Dopunsko kasko osiguranje:** na sumu osiguranja na "prvi rizik";

Član 13.

Ako se ugovorom o osiguranju posebno ne ugovori, ugovorene sume osiguranja iz stava (2), tačke 1.b, 1.c, 1.d 2) i 3) prethodnog člana su fiksne i ne revalorizuju se u periodu za koji je izvršen obračun premije osiguranja.

Suma osiguranja

Član 14.

- (1) Suma osiguranja predstavlja maksimalnu obavezu osiguravača za slučaj ostvarenja osigurane opasnosti i u zavisnosti od predmeta osiguranja i načina ugovaranja obima pokriva utvrđuje se u skladu sa odredbama ovih Uslova ili u ispravi o zaključenom ugovoru o osiguranju.

- (2) Kod potpunog kasko osiguranja, važi sledeće:

1) Ako je ugovor zaključen na svakovremenu stvarnu vrednost: suma osiguranja je stvarna vrednost vozila, dodatne i posebne opreme u momentu ostvarenja osigurane opasnosti i ne iskazuje se u ispravi u zaključenom ugovoru o osiguranju;

2) Ako je ugovor zaključen na sumu osiguranja, dogovorenu vrednost ili taksiranu vrednost: suma osiguranja je iznos naznačen u ispravi o zaključenom ugovoru o osiguranju (ponudi-polisi-obračunskoj polisi);

- (3) Kod delimičnog kasko osiguranja, suma osiguranja po štetnom događaju (suma osiguranja na „prvi rizik“) je iznos naznačen u ispravi o zaključenom ugovoru o osiguranju, a ukupna suma osiguranja za ugovoreni period osiguranja je kumulativno dvostruki iznos ugovorene sume.

- (4) Kod dopunskog kasko osiguranja suma osiguranja po štetnom događaju (suma osiguranja na „prvi rizik“) i ukupna suma osiguranja za ugovoreni period osiguranja je iznos naznačen u ispravi o zaključenom ugovoru o osiguranju.

- (5) Kod višegodišnjih i dugoročnih ugovora o osiguranja, prilikom obračuna premije za narednu godinu osiguranja (prilikom sačinjavanja obračunske polise osiguranja), suma osiguranja za narednu godinu osiguranja utvrđuje se na sledeći način:

- 1) Kod potpunog kasko osiguranja, važi sledeće:

a) Ako je ugovor zaključen na svakovremenu stvarnu vrednost: suma osiguranja je stvarna vrednost vozila, dodatne i posebne opreme u momentu ostvarenja osigurane opasnosti i ne iskazuje se u ispravi u zaključenom ugovoru o osiguranju;

b) Ako je ugovor zaključen na sumu osiguranja sa isključenjem primene načela podosiguranja: suma osiguranja je iznos naznačen u ispravi o zaključenom ugovoru o osiguranju (obračunska polisa), a utvrđuje se primenom koeficijenta iz **Klauzule br. 2 - Klauzula za izračunavanje sume osiguranja** (član 56. Uslova), koja čini sastavni deo ovih Uslova, na vrednost novog vozila, dodatne i posebne opreme koja se utvrđuje na sledeći način:

Vrednosti osiguranog novog vozila, (sa uračunatom vrednošću dodatne i posebne opreme ukoliko je ugovorena) na početku ugovora o osiguranju izražene u evrima preračunate u dinarsku protivvrednost na dan izrade obračunske polise prema srednjem kursu Narodne banke Srbije za devize i korigovane

koeficijentom korekcije novonabavne vrednosti za izračunavanje sume osiguranja.

- c) Ako je ugovor zaključen na dogovorenu vrednost sa isključenjem primene načela podosiguranja: suma osiguranja je iznos naznačen u ispravi o zaključenom ugovoru o osiguranju (obračunska polisa), a utvrđuje se primenom formule iz **Klauzule br. 2 - Klauzula za izračunavanje sume osiguranja** (član 56. Uslova), koja čini sastavni deo ovih Uslova.

- 2) Kod dopunskog kasko osiguranja suma osiguranja po štetnom događaju (suma osiguranja na „prvi rizik“) je iznos utvrđen na početku perioda osiguranja.

Načini ugovaranja osiguranih opasnosti

Član 15.

Ugovarač osiguranja može sa ovim osiguravačem ugovoriti samo one opasnosti koje su predviđene ovim Uslovima osiguranja.

Član 16.

- (1) Nezavisno od utvrđenog u prethodnom članu, ne mogu se ugovoriti opasnosti koje su isključene Zakonom o obligacionim odnosima, kao ni opasnost terorizma, ukoliko ove opasnosti pojedinim posebnim ili dopunskim Uslovima osiguranja nisu uključene u opasnosti za koje se daje osiguravajuće pokrivanje, odnosno u opasnosti koje se mogu posebno ugovoriti.
- (2) Kako su Zakonom o obligacionim odnosima date definicije opasnosti koje su isključene iz osiguranja, ovim Uslovima uređuje se pravna situacija za slučaj nastupanja opasnosti terorizma i daje definicija terorizma.

Član 17.

- (1) Ugovor o kasko osiguranju zaključen sa ovim osiguravačem ne pokriva nikakvu štetu prouzrokovanu direktno ili indirektno, koja rezultira iz ili u vezi sa činom terorizma, kao ni štetu iz bilo kog drugog uzroka koji je doprineo terorizmu, istovremeno ili u nekom drugom sledu, a samim tim i uništenju ili oštećenju osiguranih stvari.
- (2) Isključenje obaveze osiguravača, pored štete prouzrokovane na način utvrđen prethodnim stavom, odnosi se i na troškove koji bi u vezi sa nastupanjem ove opasnosti nastali za osiguranika.

Član 18.

- (1) Pod terorizmom u smislu odredaba ovog poglavlja (Načini ugovaranja osiguranih opasnosti), podrazumeva se svaki čin nasilja ili delovanja nasiljem opasnim po ljudski život, pokretnu ili nepokretnu imovinu ili infrastrukturu, koje ima za nameru da se utiče na neku vlast ili međunarodnu organizaciju ili da se javnost ili neki njen segment zaplaši.
- (2) U slučaju nastupanja opasnosti terorizma i odluke ovog osiguravača da šteta i troškovi nisu pokriveni ugovorenim osiguranjem, imajući u vidu datu definiciju terorizma u prethodnom stavu ovog člana, teret dokazivanja da šteta i troškovi nisu prouzrokovani terorizmom, već da su pokriveni ugovorenim osiguranjem, nosi osiguranik.

Teritorijalno pokrće

Član 19.

- (1) Osiguravajuće pokrće važi na teritoriji Evrope u geografskom smislu, osim ako se drugačije ugovori i naznači u ispravi o zaključenom osiguranju.
- (2) Osiguranje vozila inostrane i carinske registracije važi samo na teritoriji Republike Srbije, ukoliko se drugačije ne ugovori.

Obaveze osiguranika, odnosno Ugovarača osiguranja kad nastane osigurani slučaj

Član 20.

- (1) Kada nastane osigurani slučaj, osiguranik, odnosno Ugovarač osiguranja kada je istovremeno i držalac predmeta osiguranja, je dužan da o tome obavesti osiguravača bez odlaganja, ali najkasnije u roku od tri dana od dana njegovog nastupanja, odnosno saznanja o nastupanju.
- (2) Ako je nastupanje osiguranog slučaja prijavljeno usmeno, telefonom, telegramom i slično, osiguranik, odnosno Ugovarač osiguranja je dužan da u roku od tri dana takvu prijavu pismeno potvrdi na odgovarajućem obrascu osiguravača.

Član 21.

- (1) Osiguranik, odnosno Ugovarač osiguranja je dužan da po nastupanju osiguranog slučaja odmah preduzme sve mere koje su u njegovoj moći kako bi se ograničile štetne posledice nastalog osiguranog slučaja, istovremeno se pridržavajući uputstava dobijenih od osiguravača.
- (2) Osiguranik, odnosno Ugovarač osiguranja je istovremeno dužan da do dolaska radnika osiguravača na uvidaj i procenu štete ne promeni stanje oštećenih i uništenih stvari, izuzev za slučaj da je promena bila nužna iz razloga javnog interesa ili razloga ograničavanja štetnih posledica osiguranog slučaja.

Član 22.

- (1) Ako je nastupio osigurani slučaj koji je prouzrokovan požarom, eksplozijom, neovlašćenim korišćenjem vozila, krađom, razbojničkom krađom, razbojništvom, vandalizmom, osiguranik, odnosno Ugovarač osiguranja je po samom zakonu i ovim Uslovima dužan da događaj bez odlaganja prijavi nadležnom organu Ministarstva unutrašnjih poslova, odnosno drugom nadležnom državnom organu, kojom prilikom je u obavezi da istom organu prijavi, a u prijavi i pismeno navede, koje stvari su oštećene, uništene ili ukradene u nastalom štetnom događaju.
- (2) U slučaju nastanka saobraćajne nezgode u kojoj je došlo do oštećenja osiguranog vozila, osiguranik odnosno učesnik u saobraćajnoj nezgodi obavezan je da prijavi nadležnim organima Ministarstva unutrašnjih poslova saobraćajnu nezgodu i na licu mesta sačeka završetak uviđaja ukoliko to objektivne okolnosti dozvoljavaju.
- (3) Izuzetno od prethodnog stava, u slučaju saobraćajne nezgode u kojoj je došlo do sudara sa jednim ili više drugih poznatih vozila, a u kojoj je nastala samo manja materijalna šteta na osiguranom vozilu u skladu sa ZOBS, osiguranik odnosno, učesnik u saobraćajnoj nezgodi, obavezan je da popuni Evropski izveštaj o saobraćajnoj nezgodi.

Član 23.

Kada nastupi osigurani slučaj pokriven ugovorenim osiguranjem, osiguranik, odnosno Ugovarač osiguranja je dužan da

osiguravaču dostavi sve raspoložive dokaze koje osiguravač traži radi utvrđivanja osiguravajućeg pokrća, pravnog osnova, vrste i visine nastale štete.

POSEBNE ODREDBE

Predmet osiguranja

Član 24.

Predmet osiguranja u smislu ovih Uslova mogu biti:

1) *Kod potpunog kasko osiguranja:*

- a) sve vrste motornih, priključnih, radnih i specijalnih vozila na kopnu, šinska vozila, radne mašine (u daljem tekstu: vozila) i njihovi sastavni delovi.
- b) sastavnim delom vozila, u smislu ovih uslova smatra se i **osnovna oprema** vozila, pod kojom se podrazumeva minimalni nivo opreme vozila određenog tipa i modela, koju je proizvođač serijski ugradio u vozilo i koja je ugrađena i isporučena uz novo vozilo, određena ili određiva na osnovu specifikacije proizvođača vozila. Vrednost ove opreme ne iskazuje se posebno u ugovoru o osiguranju i podrazumeva se da je obuhvaćena vrednošću osnovnog tipa i modela vozila;
- c) **dodatna oprema** vozila, pod kojom se podrazumeva dodatni nivo opreme vozila određenog tipa i modela, koju je proizvođač ugradio u vozilo po zahtevu kupca/vlasnika vozila i koja je ugrađena i isporučena uz novo vozilo. Da bi ova oprema bila predmet osiguranja, ona mora biti naznačena u ugovoru o osiguranju i određena ili određiva na osnovu specifikacije proizvođača vozila.
- d) **posebna oprema** podrazumeva opremu koja je naknadno ugrađena u vozilo (npr specijalne nadogradnje, TNG uređaj, blindiranje vozila, itd). Ukoliko u ugovoru o osiguranju nije naznačena posebna oprema, ili ako njena vrednost nije uzeta u obzir pri obračunu premije osiguranja, smatraće se da posebna oprema nije predmet osiguranja;

Dodatna i posebna oprema mogu biti predmet osiguranja samo ako se osiguravaju zajedno sa vozilom kao celinom.

Predmet osiguranja u smislu ovih Uslova nisu delovi vozila, dodatna i posebna oprema za vreme dok su isti fizički odvojeni od vozila.

Izuzetno od prethodnih odredbi ključevi od vozila, ratkapne, CD pločica (maska), televizor, radio stanica, telefon ne smatraju se sastavnim delom vozila bez obzira na način i vreme ugradnje i nisu predmet osiguranja.

2) *Kod delimičnog kasko osiguranja:* sva stakla standardno ugrađena na vozilo izuzev stakala na svetlosnim uređajima, ogledalima i krovu vozila.

3) *Kod osiguranja prtljaga i alata za profesionalnu upotrebu u vozilima:*

- a) prtljag - stvari za ličnu upotrebu i to putni prtljag, odeća, stvari za ličnu higijenu u svojini lica koja se prevoze osiguranim motornim vozilom, osim prtljaga putnika u autobusima;
- b) alat za profesionalnu upotrebu i to alat i pribor koji se koristi u svrhu obavljanja registrovane profesionalne delatnosti.

4) *Kod osiguranja reklamnih i drugih natpisa na i/ili u vozilu:* grafički oslikani natpisi ili grafo folije na vozilu, kao i demo reklame na vozilu.

- 5) **Kod osiguranje troškova iznajmljivanja zamenskog vozila:** troškovi iznajmljivanja zamenskog vozila u slučaju da je osigurano vozilo oštećeno ili ukradeno.

Osigurani rizici

a) Potpuno kasko osiguranje

Član 25.

Potpunim kasko osiguranjem vozila obuhvaćena je osiguravajuća zaštita od uništenja i oštećenja vozila, njegovih sastavnih delova i drugih delova koji su predmet osiguranja u smislu ovih Uslova uz plaćanje odgovarajuće premije, nastankom sledećih rizika:

1. Saobraćajne nezgode

Pod saobraćajnom nezgodom podrazumeva se nezgoda koja se dogodila na putu ili je započeta na putu, u kojoj je učestvovalo najmanje jedno vozilo u pokretu i u kojoj je najmanje jedno lice poginulo ili povređeno ili je nastala materijalna šteta.

Pri ostvarenju rizika saobraćajne nezgode, osiguravač je u obavezi da naknadi i štetu nastalu usled:

- oštećenja predmeta osiguranja prilikom spasavanja (izvlačenja);
- nestanka stvari koje čine deo predmeta osiguranja;
- prevoza ili vuče predmeta osiguranja do najbliže radionice, koja može da izvrši nužnu ili konačnu opravku. Ukoliko je ekonomski opravdano, osiguravač može odobriti prevoz predmeta osiguranja i do mesta prebivališta osiguranika, odnosno Ugovarača osiguranja koji je držalac predmeta osiguranja;
- čišćenje mesta nezgode (odvoženje ostataka predmeta osiguranja),
- oštećenje unutar predmeta osiguranja zbog atmosferskih padavina posle nastanka štete.

2. Pada ili udara nekog predmeta, pod uslovom da taj predmet nije sastavni deo predmeta osiguranja.

3. Požara

Požarom se, u smislu ovih Uslova, smatra vatra nastala iznenada i neočekivano izvan vozila, ili pak u samom vozilu.

Osiguravač nije u obavezi da nadoknadi štetu na električnoj instalaciji koja je nastala pregorevanjem instalacije, izuzev ako se razvio požar.

4. Izenadnog termičkog ili hemijskog delovanja spolja

5. Direktnog udara groma, odnosno predmeta oborenih udarom groma

6. Eksplozije, osim eksplozije od nuklearne energije

Eksplozijom, u smislu ovih Uslova, smatra se iznenadno ispoljavanje sile zasnovano na težnji pare ili gasova za proširenjem.

7. Oluje

Olujom u smislu ovih Uslova smatra se vetar minimalne brzine 17,2 m u sekundi, odnosno 62 km na čas (8 stepeni jačine po Boforu).

8. Grada (tuče)

Osiguranjem su obuhvaćene štete nastale neposredno od udara grada u predmet osiguranja.

9. Snežne lavine uključujući i štete nastale usled delovanja vazdušnog pritiska od snežne lavine, kao i pada snega i leda na vozilo.

10. Pada vazdušne letelice

11. Manifestacija ili demonstracija

12. Zlonamernih postupaka ili obesti trećih lica

13. Životinjski ugrizi

Štete nastale usled ugriza životinja na gumenim crevima, kablovima, tapaciranim delovima i materijalu za oblaganje i izolaciju.

14. Oštećenja tapaciranih delova u vozilu prilikom pružanja pomoći licima povređenim u saobraćajnim nezgodama ili na drugi način

15. Namernog prouzrokovanja štete na osiguranoj stvari radi sprečavanja veće štete, kao i mere preduzete za smanjenje ili otklanjanje štete

16. Poplave, bujice i visoke vode

Poplavom se smatra stihijsko, neočekivano plavljenje terena, ulica i puteva od stalnih voda (reka, jezera, mora i dr.) usled toga što se voda izlila iz korita ili provalila odbrambeni nasip ili branu, izlivanje vode zbog izvanredno visoke plime i talasa neobične jačine na moru i jezerima i od nadolaženja vode iz veštačkih jezera.

Poplavom se smatra i neočekivano plavljenje terena, ulica i puteva usled naglog obrazovanja velikih količina vode koje su posledica provale oblaka.

Bujicom se smatra stihijsko, neočekivano plavljenje terena, ulica i puteva vodenom masom koja se obrazuje i sliva sa kosih terena usled jakih atmosferskih padavina.

Pod rizikom **visokih voda**, u smislu ovih Uslova, podrazumeva se:

- izuzetna pojava neuobičajenog porasta vodostaja u neočekivano vreme;
- pojava podzemne vode, kao posledica visokih voda.

Obaveza osiguravača za štete od visokih voda i podzemnih voda kao i njene posledice, počinje sa porastom visoke vode iznad napred utvrđenih mesečnih kota vodostaja ili protoka izmerenih prema pokazivaču vodostaja koji je najbliži mestu nastale štete.

Osiguranjem nisu obuhvaćene štete koje nastanu:

- od plavljenja vode izliveno iz kanalizacione mreže, osim ako je do izlivanja došlo usled poplave ili bujice;
- na vozilu dok se nalazi na prostoru između potoka, odnosno reka i nasipa, osim ako se to posebno ne ugovori;
- na vozilu dok se nalazi u živom ili suvom koritu potoka ili reke, osim ako se to posebno ne ugovori;
- usled oštećenja motora koje je nastalo nakon prodora vode u motor (tzv. „Hidroudar„), a koje se pojavilo kao posledica startovanja prethodno potopljenog ili pokvašenog motora kao i kretanja vozila kroz već poplavljen teren, osim kada se radi o spašavanju ljudi i imovine.

17. Odrona zemljišta ili obrušavanja zemljišta i stena

18. Potapanja vozila

Potapanjem vozila se smatra iznenadno i neočekivano propadanje vozila pri radu u kasetama ili za vreme rada na močvarnom, muljevitom, peskovitom i sličnom terenu.

19. Neovlašćenog korišćenje vozila

Pod pojmom neovlašćeno korišćenje motornog vozila u smislu ovih Uslova smatra se neovlašćeno

korišćenje tuđeg vozila koje je bilo zaključano i gde su zaštitni uređaji koji su konstatovani u ispravi o zaključenom ugovoru o osiguranju bili zaključani, a gde je izvršenje učinjeno provaljivanjem ili obijanjem motornog vozila ili upotrebom sile ili pretnje, a sve to u nameri da ga počinioc upotrebi za vožnju.

Pojam neovlašćeno korišćenje vozila se tumači u smislu krivično-pravnih odredbi.

20. **Krađe vozila, razbojničke krađe i razbojništva**, što za posledicu ima oduzimanje predmeta osiguranja u celini, odnosno njegovih delova.

Pod pojmom **krađa vozila** u smislu ovih Uslova smatra se protivpravno oduzimanje obijanjem ili provaljivanjem tuđeg zaključanog vozila i gde su zaštitni uređaji koji su konstatovani u ispravi o zaključenom ugovoru o osiguranju bili zaključani, u kome se u momentu ostvarenja rizika nisu nalazili ti ključevi, a sve to u nameri da se njegovim prisvajanjem pribavi sebi ili drugom protivpravna imovinska korist.

Pod pojmom **razbojnička krađa** u smislu ovih Uslova smatra se delo gde je počinioc zatečen u vršenju krađe u smislu prethodne alineje, pa u nameri da ukradenu stvar zadrži, upotrebi silu protiv nekog lica ili pretnju da će neposredno napasti na život ili telo.

Pod pojmom **razbojništvo** u smislu ovih Uslova smatra se delo gde je počinioc upotrebom sile protiv nekog lica ili pretnjom da će neposredno napasti na život ili telo oduzeo predmet osiguranja u nameri da njegovim prisvajanjem pribavi sebi ili drugom protivpravnu imovinsku korist.

Smatra se da je rizik krađe vozila, razbojničke krađe, razbojništva nastupio istekom roka od 30 dana računajući od dana kada je šteta prijavljena nadležnom organu, Ministarstvu unutrašnjih poslova, uz uslov da vozilo nije pronađeno u tom roku.

Pojmovi krađa vozila, razbojnička krađa i razbojništvo se tumače u smislu krivično-pravnih odredbi.

21. **Utaje**

Pod pojmom **utaja** u smislu ovih Uslova smatra se delo gde je počinioc, koji nije ni osiguranik ni Ugovarač osiguranja, u nameri da sebi ili drugom pribavi protivpravnu imovinsku korist prisvojio predmet osiguranja koji mu je poveren po osnovu ugovora o iznajmljivanju vozila (kada je vlasnik, odnosno korisnik rent-a-car organizacija), odnosno ugovora o lizingu ili najmu (kada je vlasnik lizing organizacija ili rent organizacija).

Smatra se da je utaja izvršena ako osiguraniku, koji je vozilo predao trećem licu po osnovu punovažnog pravnog posla, to lice ne vrati vozilo u posed u roku od 30 dana računajući od dana kada je osiguranik pismenim putem zatražio povraćaj vozila, uz kumulativno ispunjenje sledećih uslova:

- da je prethodno raskinuo ugovor po osnovu koga je treće lice koristilo vozilo ili da je taj ugovor istekao;
- da je nadležnom organu podneo krivičnu prijavu protiv počinioca.

22. **Prevare**

Pod pojmom *prevare* u smislu ovih Uslova smatra se delo gde je počinioc, koji nije ni osiguranik ni Ugovarač osiguranja, u nameri da sebi ili drugom pribavi protivpravnu imovinsku korist, dovede osiguranika ili Ugovarača osiguranja lažnim

prikazivanjem ili prikrivanjem činjenica u zabludu, ili ga održava u zabludi i time ga navede da ovaj na štetu svoje ili tuđe imovine zaključi ugovor o iznajmljivanju vozila (kada je vlasnik, odnosno korisnik rent-a-car organizacija), odnosno ugovor o lizingu ili najmu (kada je vlasnik lizing organizacija ili rent organizacija).

Smatra se da je prevara izvršena ako osiguraniku, koji je vozilo predao trećem licu po osnovu lažno prikazanih ili prikrivenih činjenica, što ga je dovelo u zabludu, to lice ne vrati vozilo u posed u roku od 30 dana računajući od dana kada je osiguranik pismenim putem zatražio povraćaj vozila, uz kumulativno ispunjenje sledećih uslova:

- da je prethodno raskinuo ugovor po osnovu koga je treće lice koristilo vozilo ili da je taj ugovor istekao;

- da je nadležnom organu podneo krivičnu prijavu protiv počinioca.

Paketi rizika

Član 26.

Ugovor o potpunom kasko osiguranju može biti zaključen za sledeće pakete rizika:

Paket rizika A - saobraćajna nezgoda u slučaju sudara sa jednim ili više drugih poznatih vozila;

Paket rizika B - požar, udar groma, oluja, grad (tuča), snežna lavina, poplava, bujica i visoka voda, saobraćajna nezgoda u slučaju sudara sa jednim ili više drugih poznatih vozila;

Paket rizika C - požar, udar groma, oluja, grad (tuča), snežna lavina, saobraćajna nezgoda, pad ili udar nekog predmeta, iznenadno termičko ili hemijsko delovanje spolja, eksplozija, pad vazdušne letilice, manifestacije ili demonstracije, zlonamerni postupci ili obesti trećih lica, životinjski ugrizi, oštećenja tapaciranih delova vozila nastalih prilikom pružanja pomoći licima koja su povređena u saobraćajnoj ili nekoj drugoj nezgodi, namerno prouzrokovanje štete na osiguranoj stvari u cilju sprečavanja veće štete na toj ili drugoj stvari ili licima, poplava, bujica i visoka voda, odron zemljišta ili obrušavanje zemljišta i stena i potapanje;

Paket rizika D - požar, udar groma, oluja, grad (tuča), snežna lavina, saobraćajna nezgoda, pad ili udar nekog predmeta, iznenadno termičko ili hemijsko delovanje spolja, eksplozija, pad vazdušne letilice, manifestacije ili demonstracije, zlonamerni postupci ili obesti trećih lica, životinjski ugrizi, oštećenja tapaciranih delova vozila nastalih prilikom pružanja pomoći licima koja su povređena u saobraćajnoj ili nekoj drugoj nezgodi, namerno prouzrokovanje štete na osiguranoj stvari u cilju sprečavanja veće štete na toj ili drugoj stvari ili licima, poplava, bujica i visoka voda, odron zemljišta ili obrušavanje zemljišta i stena, potapanje, neovlašćeno korišćenje vozila, krađa vozila, razbojnička krađa i razbojništvo.

Paket rizika A

Član 27.

- (1) Ugovorom o osiguranju, gde je ugovoren paket rizika A, osiguravač je u obavezi da plati naknadu iz osiguranja za slučaj ostvarenja rizika saobraćajne nezgode u slučaju sudara sa jednim ili više drugih poznatih vozila. Pod poznatim vozilom podrazumeva se motorno vozilo za koje su podaci o registarskoj oznaci, vrsti, marki i tipu vozila iz saobraćajne dozvole i identifikacioni podaci o vlasniku vozila poznati na osnovu uredno popunjenog evropskog izveštaja o saobraćajnoj nezgodi ili na osnovu overenog zapisnika policije.

- (2) Obim opasnosti iz ovog člana utvrđuje se prema članu 25. ovih Uslova.

Paket rizika B

Član 28.

- (1) Ugovorom o osiguranju, gde je ugovoren paket rizika B, osiguravač je u obavezi da plati naknadu iz osiguranja za slučaj ostvarenja sledećih rizika: požar, udar groma, oluja, grad (tuča), snežna lavina, poplava, bujica i visoka voda, saobraćajna nezgoda u slučaju sudara sa jednim ili više drugih poznatih vozila. Pod poznatim vozilom podrazumeva se motorno vozilo za koje su podaci o registarskoj oznaci, vrsti, marki i tipu vozila iz saobraćajne dozvole i identifikacioni podaci o vlasniku vozila poznati na osnovu uredno popunjenog evropskog izveštaja o saobraćajnoj nezgodi ili na osnovu overenog zapisnika policije.
- (2) Obim opasnosti iz ovog člana utvrđuje se prema članu 25. ovih Uslova.

Paket rizika C

Član 29.

- (1) Ugovorom o osiguranju, gde je ugovoren paket rizika C, osiguravač je u obavezi da plati naknadu iz osiguranja za slučaj ostvarenja sledećih rizika: saobraćajne nezgode, pada ili udara nekog predmeta, požara, iznenadnog termičkog ili hemijskog delovanja spolja, direktnog udara groma, eksplozije, oluje, grada (tuče), snežne lavine, pada vazdušne letelice, manifestacija ili demonstracija, zlonamernih postupaka ili obesti trećih lica, životinjski ugrizi, oštećenja tapaciranih delova u vozilu prilikom pružanja pomoći licima povređenim u saobraćajnim nezgodama ili na drugi način, namernog prouzrokovanja štete na osiguranoj stvari radi sprečavanja veće štete, kao i mere preduzete za smanjenje ili otklanjanje štete, poplave, bujice i visoke vode, odrona zemljišta ili obrušavanje zemljišta i stena i potapanje,
- (2) Obim opasnosti iz ovog člana utvrđuje se prema članu 25. ovih Uslova.

Paket rizika D

Član 30.

- (1) Ugovorom o osiguranju, gde je ugovoren paket rizika D, osiguravač je u obavezi da plati naknadu iz osiguranja za slučaj ostvarenja sledećih rizika: saobraćajne nezgode, pada ili udara nekog predmeta, požara, iznenadnog termičkog ili hemijskog delovanja spolja, direktnog udara groma, eksplozije, oluje, grada (tuče), snežne lavine, pada vazdušne letelice, manifestacija ili demonstracija, zlonamernih postupaka ili obesti trećih lica, životinjski ugrizi, oštećenja tapaciranih delova u vozilu prilikom pružanja pomoći licima povređenim u saobraćajnim nezgodama ili na drugi način, namernog prouzrokovanja štete na osiguranoj stvari radi sprečavanja veće štete, kao i mere preduzete za smanjenje ili otklanjanje štete, poplave, bujice i visoke vode, odrona zemljišta ili obrušavanja zemljišta i stena, potapanja, neovlašćenog korišćenja vozila, krađe vozila, razbojničke krađe i razbojništva.
- (2) Uz paket rizika iz ovog člana, ukoliko je to izričito naznačeno u ispravi o zaključenom ugovoru o osiguranju, pokriven je rizik:
- Utaje;
 - Prevare ili
 - Utaje i prevare
- uz obračun i naplatu dodatne premije osiguranja.
- (3) Obim opasnosti iz ovog člana utvrđuje se prema članu 25. ovih Uslova.

b) Delimično kasko osiguranje

Član 31.

- (1) Ugovorom o osiguranju, gde je ugovoreno delimično kasko osiguranje, osiguravač je u obavezi da plati naknadu iz osiguranja za slučaj loma stakla na motornom vozilu usled ostvarenja rizika iz paketa C ili D. Ugovoreni paket rizika se utvrđuje u ispravi o zaključenom ugovoru o osiguranju.

c) Dopunsko kasko osiguranje - osiguranje prtljaga i alata za profesionalnu upotrebu u vozilima

Član 32.

- (1) Prema ugovoru o osiguranju, gde je ugovoreno osiguranje prtljaga i alata za profesionalnu upotrebu, osiguravač je u obavezi da plati naknadu iz osiguranja za slučaj oštećenja ili uništenja predmeta osiguranja usled ostvarenja rizika iz paketa C ili D. Ugovoreni paket rizika se utvrđuje u ispravi o zaključenom ugovoru o osiguranju.
- (2) Osiguravajuće pokriće je na snazi dok se stvari nalaze u zaključenom vozilu i to u prostoru namenjenom za tu svrhu, odnosno odlaganje prtljaga ili u zaključenim nosačima čvrsto pričvršćenim za vozilo.
- (3) Osiguravajuće pokriće u smislu ovih Uslova se prekida za prtljag i alat za profesionalnu upotrebu ostavljen u vozilu pre početka vožnje i posle završene vožnje ili u prekidu vožnje, a sve to u periodu dužem od jednog časa u slučajevima kada osiguranik prilikom prekida vožnje ima mogućnost premestiti prtljag i alat za profesionalnu upotrebu na bezbedno mesto.
- (4) Ukoliko je ugovoreno osiguranje prtljaga sa teritorijalnim pokrićem za inostranstvo (van granica Srbije), neophodno je prilikom prelaska državne granice Srbije popuniti potvrdu o izlasku predmeta skupljih od 100 EURA (u dinarskoj protivvrednosti) i overiti potvrdu od strane carinske službe.
- (5) Prtljag putnika koji se prevoze autobusima nije predmet osiguranja u smislu ovih Uslova.
- (6) Predmet osiguranja u smislu odredbi ovog člana nisu: gotov novac, hartije od vrednosti, predmeti izrađeni od plemenitih metala, biseri, drago kamenje i predmeti od njih izrađeni, predmeti kulturne i istorijske vrednosti, umetnička dela i zbirke, kartice za plaćanje, predmeti za izložbe, foto-aparati i filmske kamere, video kamere, satovi, oružje.

d) Dopunsko kasko osiguranje - osiguranje reklamnih i drugih natpisa na i/ili u vozilu

Član 33.

- (1) Prema ugovoru o osiguranju, gde je ugovoreno osiguranje reklamnih i drugih natpisa na i/ili u vozilu, osiguravač je u obavezi da plati naknadu iz osiguranja za slučaj oštećenja ili uništenja predmeta osiguranja usled ostvarenja rizika iz paketa C ili D. Ugovoreni paket rizika se utvrđuje u ispravi o zaključenom ugovoru o osiguranju.
- (2) Osiguranje reklamnih i drugih natpisa na i/ili u vozilu se zaključuje sa identičnim učešćem u šteti sa kojim je zaključeno potpuno kasko osiguranje.

e) Dopunsko kasko osiguranje - osiguranje troškova iznajmljivanja zamenskog vozila

Član 34.

- (1) Osiguranje troškova iznajmljivanja zamenskog vozila je moguće ugovoriti samo za putnička vozila kao dopunsko osiguranje uz paket rizika D.
- (2) Ukoliko je ugovoreno osiguranje troškova iznajmljivanja zamenskog vozila, osiguravač je u obavezi da nadoknadi

troškove iznajmljivanja zamenskog vozila za slučaj ostvarenja rizika iz paketa D i to samo kada je šteta na osiguranom vozilu veća od 200.000 dinara ili je osigurano vozilo ukradeno

- (3) Osiguranje troškova iznajmljivanja zamenskog vozila ugovara se bez učešća u šteti.
- (4) Ovo osiguranje nije moguće ugovoriti za vozila čija je namena taksi ili rent-a-car.

Učešće u šteti - franšiza

Član 35.

- (1) Ugovor o osiguranju se može zaključiti sa učešćem u šteti ili bez učešća u šteti.
- (2) U slučaju zaključenja ugovora o osiguranju sa učešćem u šteti, Ugovarač osiguranja, odnosno osiguranik, učestvuje u ugovorenom iznosu u svakoj pojedinačnoj šteti, a prilikom njene likvidacije.
- (3) Ukoliko je osiguranik fizičko lice starije od 26 godina, a u momentu nastanka osiguranog slučaja osiguranim vozilom je upravljalo fizičko lice mlađe od 26 godina, učešće osiguranika u šteti definisano ugovorom o osiguranju uvećava se za 100€, osim ako se drugačije ne ugovori.

Isključenje obaveze osiguravača

Član 36.

Osiguravač nije u obavezi da naknadi štetu i troškove ako su nastali:

1. kao direktna ili indirektna posledica terorizma ili rata;
2. kao direktna ili indirektna posledica zemljotresa;
3. ostvarenjem rizika neovlašćenog korišćenja vozila, krađe vozila ili razbojničke krađe ukoliko je u momentu ostvarenja osigurane opasnosti vozilo, odnosno zaštitni uređaji koji su konstatovani u ispravi o zaključenom ugovoru o osiguranju bili otključani, ili su se u vozilu nalazili ključevi od vozila ili zaštitnog uređaja. Smatraće se da je vozilo bilo otključano ukoliko osiguranik prilikom prijave štetnog događaja osiguravaču ne preda sve originalne primerke ključeva vozila, uključujući i ključeve od zaštitnih uređaja koji su konstatovani u ispravi o zaključenom ugovoru o osiguranju;

Ukoliko u toku trajanja osiguranje dođe do krađe ili gubitka ključeva, bez obzira na način i mesto krađe ili gubitka, Osiguranik je u obavezi da izvrši zamenu svih brava, kjučeva i zaštitne uređaje, kod Ovlašćenih serviseri i Osiguravaču dostavi dokaz o istom. Troškove zamene snosi sam osiguranik.

U suprotnom osiguranik gubi pravo na naknadu štete po osnovu ostvarenja osiguranog rizika krađe vozila, razbojničke krađe i razbojništva.

4. usled bilo kojih kvarova vezanih za pogon vozila (tzv. pogonske štete), na primer: kvar motora, kočionog i prenosnog sistema, oštećenja materijala nastala redovnom upotrebom stvari, oštećenja nastala usled grešaka u materijalu, istrošenosti materijala, kočenja, lošeg rukovanja, oštećenja na gibnjevima i amortizerima, probušnja ili pucanja spoljne ili unutrašnje gume, oštećenja točka zbog vožnje s praznom gumom, nedovoljnog podmazivanja, manjka vode u hladnjaku, oštećenja na električnim instalacijama, prekomernog opterećenja i drugih pogonskih šteta;

Međutim, osiguravač je u obavezi da naknadi štetu prouzrokovanu ostvarenjem saobraćajne nezgode, požara ili eksplozije u smislu odredbi ovih Uslova,

koja bi nastala direktno kao posledica pogonske štete.

5. zbog zamrzavanja tečnosti u hladnjaku ili bloku motora;
6. na motoru ili drugim sklopovima na vozilu, kao posledice gubitka ulja ili tečnosti iz hladnjaka, u toku nastavka vožnje posle oštećenja vozila. Zaustavni put vozila nakon oštećenja ne smatra se nastavkom vožnje u smislu odredbe iz ove tačke;
7. gubitkom pogonskog goriva, odnosno maziva usled ostvarenog osiguranog slučaja;
8. gubitkom ulja iz motora, diferencijala i menjača i tečnosti za hlađenje;
9. od tereta koji se prevozi vozilom, osim u slučaju saobraćajne nezgode;
10. od tereta prilikom utovara i istovara, osim pri utovaru i istovaru dizalicom, ako se pritom otkine uže ili dođe do loma dizalice, odnosno uređaja za utovar i istovar.
Ako prilikom utovara i istovara iz vozila sa samoistovarnim sandukom dođe do prevrtanja celog vozila, naknadiva je samo šteta nastala kao posledica prevrtanja;
11. usled toga što je vozilo stavljeno u pogon pre konačne popravke, osim kad se radi o šteti nastaloj nakon privremene popravke koja treba da omogući kretanje ili vuču do radionice koja vrši konačnu popravku;
12. usled tehničke neispravnosti vozila, izuzev ako je tehnička neispravnost nastala iznenada tokom vožnje i prouzrokovala ostvarenje rizika pokrivenih osiguranjem, opterećenja preko dozvoljene nosivosti, istrošenosti guma preko propisane granice istrošenosti, kao i u drugim slučajevima u kojima je šteta nastala kao isključiva posledica nepridržavanja ili nesprovođenja odredbi o zaštitnim merama;
13. za vreme prevoza drugim vozilom na kopnu, unutrašnjim vodama i moru, osim prevoza skelom ili trajektom u priobalnoj plovidbi na moru;
14. posredno, ostvarenjem osiguranog slučaja, kao što je: gubitak zarade, danguba, kazna, ugovorna kazna, plaćanje po osnovu odgovornosti; naknade za garažiranje i čuvanje vozila, osim naknade za čuvanje vozila u najnužnije potrebno vreme na mestu nezgode ili na drugom najbližem pogodnom mestu u slučaju da se ne radi o mestu prebivališta, odnosno sedištu osiguranika;
15. posredno, ostvarenjem osiguranog slučaja na ime troškova korišćenja zamenskog vozila, ukoliko drugačije nije izričito ugovoreno i naznačeno u ispravi o zaključenom osiguranju;
16. umanjenjem vrednosti vozila nakon popravke koja je izvršena u vezi s ostvarenim osiguranim slučajem, ukoliko se drugačije ne ugovori;
17. ostvarenjem rizika krađe vozila, razbojničke krađe, razbojništva, utaje i prevare ako je počinilac Ugovarač osiguranja, bračni drug, deca, roditelji, usvojitelj ili usvojenik osiguranika, ili lice koje sa osiguranikom živi u zajedničkom domaćinstvu;
18. za vreme dok je osigurano vozilo mobilisano ili rekvirirano od strane vlasti u mirnodopskim Uslovima i to od momenta predaje nadležnom organu pa do momenta preuzimanja osigurane stvari od nadležnog organa, ako se drugačije ne ugovori;
19. kao posledice:
 - rata ili ratu sličnih radnji, građanskog rata, pobune ili građanskih nemira koji nastanu iz takvih događaja;

- sabotaze ili terorizma;
 - konfiskacije, rekvizicije ili ostalih sličnih mera koje sprovodi ili namerava sprovesti neka vlast ili druga slična organizacija koja se bori za vlast;
 - 20. usled štete nastale prilikom učešća vozila na takmičenju radi postizanja najveće ili najveće prosečne brzine, reli takmičenju, ocenskoj vožnji uključujući i zvanične treninge, ukoliko se drugačije ne ugovori.
 - 21. usled štete na bilo kom delu: radnog vozila, vučnog vozila (poljoprivredni i dramski traktori, traktori guseničari, motokultivatori, i slično) i vozila sa specijalnim namenama, koja nastane mehaničkim, termičkim ili hemijskim dejstvom materijala na kome se izvode radovi, ili pojedinačnih predmeta koji se nalaze u materijalu na kome se izvode radovi.

Dodatno, isključuju se i štete usled mehaničkog kvara na svim vrstama vozila, koje su nastale na priključnom ili ugrađenom radnom uređaju. Pod priključnim ili ugrađenim radnim uređajem na vozilu, ovde se podrazumeva uređaj koji je fabrički ili naknadno ugrađen na vozilo i ne služi za kretanje vozila po pravcu, već služi za obavljanje rada na određenom materijalu van vozila;
 - 22. za vučna vozila, priključna vozila, specijalna motorna vozila i radna vozila za slučaj ostvarenja rizika krađe, razbojničke krađe i razbojništva pokrivene su samo štete na vozilu u celini, a ne i na njegovim sastavnim delovima;
 - 23. za štete na predmetu osiguranja nastale ostvarenjem rizika saobraćajne nezgode u kojoj je osigurano vozilo bilo u pokretu, ukoliko je saobraćajna dozvola istekla više od 30 (trideset) dana, pod uslovom da je predmet osiguranja vozilo za koje je u skladu sa propisima predviđena saobraćajna dozvola;
 - 24. za vreme dok vozilom upravlja lice bez odgovarajuće dozvole za upravljanje tom vrstom vozila, osim kada vozilom upravlja lice koje se uči upravljanju vozilom u skladu sa propisima. Smatra se da je vozač bez potrebne dozvole i kada vozilom upravlja u vreme za koje mu je dozvola za upravljanje privremeno oduzeta od strane nadležnog organa;
 - 25. ako nakon nastupanja rizika saobraćajne nezgode osiguranik ili lice koje je upravljalo osiguranim vozilom ne postupi u skladu sa ZOBS, odnosno ukoliko u slučaju kada je došlo do saobraćajne nezgode sa većom materijalnom štetom, osiguranik ili lice koje je upravljalo osiguranim vozilom istu nije prijavio nadležnim organima Ministarstva unutrašnjih poslova i ukoliko na licu mesta nije sačekao završetak uviđaja u smislu zakona.

Izuzetno, u slučaju kada je reč o saobraćajnoj nezgodi u slučaju sudara sa jednim ili više drugih poznatih vozila, a u kojoj je nastala samo manja materijalna šteta na osiguranom vozilu u smislu ZOBS, osiguranik ili lice koje je upravljalo osiguranim vozilom nije u obavezi da istu prijavi nadležnim organima Ministarstva unutrašnjih poslova ali je obavezan da uredno popuni Izveštaj o saobraćajnoj nezgodi (tzv. Evropski protokol);
 - 26. za vreme dok vozilom upravlja vozač pod uticajem alkohola, droge ili narkotika.

Smatra se da je vozač bio pod uticajem alkohola, droge ili narkotika u momentu dešavanja saobraćajne nezgode:

 - a) Ukoliko se analizom odgovarajućeg uzorka krvi utvrdi sadržaj alkohola veći od 0,30 mg/ml ili ako je prisustvo alkohola u organizmu utvrđeno odgovarajućim sredstvima ili aparatima za merenje alkoholisanosti (alkometrom i dr.), što odgovara sadržini alkohola u krvi većoj od 0,30 mg/ml.

Izuzetno od odredbi prethodnog stava ovog člana ako se utvrdi da je za vreme upravljanja motornim vozilom u organizmu imao psihoaktivne supstance ili alkohol (bez obzira na količinu alkohola u krvi) ili pokazuje znake poremećaja koji je posledica konzumiranja alkohola ili psihoaktivnih supstanci, ukoliko je:

 - 1) vozač motornog vozila koje je registrovano za prevoz više od osam lica, osim vozača, odnosno čija je najveća dozvoljena masa veća od 3.500 kg,
 - 2) vozač motornog vozila koji obavlja javni prevoz lica, odnosno stvari,
 - 3) vozač vozila kojim se prevoze opasne materije, odnosno vrši vanredni prevoz,
 - 4) vozač vozila kategorije A1, A2, AM i A,
 - 5) instruktor vožnje,
 - 6) kandidat za vozača tokom praktične obuke i polaganja praktičnog dela vozačkog ispita,
 - 7) vozač sa probnom vozačkom dozvolom,
 - 8) lice koje nadzire vozača sa probnom vozačkom dozvolom,
 - 9) ispitivač na praktičnom delu vozačkog ispita,
 - 10) vozač vozila sa pravom prvenstva prolaza i vozač vozila pod pratnjom.
 - b) ako se, bez obzira na količinu alkohola u krvi, utvrdi da pokazuje znake alkoholne poremećenosti;
 - c) ako je alko-test pozitivan, a ne obezbedi da se analizom utvrdi tačan stepen njegove alkoholisanosti, izuzev u slučajevima kada bi uzimanje krvi bilo štetno po njegovo zdravlje, što se mora dokazati;
 - d) ako posle saobraćajne nezgode izbegne ili odbije da se podvrgne ispitivanju alkoholisanosti, ili ako posle saobraćajne nezgode konzumira alkohol kako bi se onemogućilo utvrđivanje prisustva i količine alkohola u krvi u trenutku dešavanja saobraćajne nezgode;
 - e) ako posle saobraćajne nezgode napusti mesto saobraćajne nezgode i tako onemogućio utvrđivanje eventualnog prisustva i količine alkohola u krvi, izuzev u slučaju odlaska u zdravstvenu ustanovu zbog zadobijenih telesnih povreda, što se u svakom slučaju mora dokazati;
 - f) ako se stručnim pregledom pomoću odgovarajućih sredstava i metoda (test za utvrđivanje prisustva psihoaktivnih supstanci i dr.) utvrdi prisustvo ovih supstanci u organizmu.
 - g) ako posle saobraćajne nezgode izbegne ili odbije da se podvrgne ispitivanju drogiranosti ili narkotisanosti, ili napusti mesto saobraćajne nezgode, a to nije učinjeno zbog odlaska u zdravstvenu ustanovu usled zadobijenih povreda.
- Osiguravač će, međutim, biti u obavezi da naknadi štetu ukoliko na strani vozača osiguranog vozila nije bilo potpune ili delimične odgovornosti za saobraćajnu nezgodu, odnosno ukoliko saobraćajna nezgoda nije nastala u uzročno uzajamnoj vezi s time što je vozač bio pod uticajem alkohola, droge ili narkotika.
27. ako je šteta nastala:
 - a) prolaskom kroz crveno svetlo na semaforu,
 - b) prilikom prelaska pružnog prelaza u trenutku kada je to bilo zabranjeno bilo svetlosnom signalizacijom, branicima ili polubranicima,

- c) preticanjem na mestima gde je vertikalnom i/ili horizontalnom saobraćajnom signalizacijom izričito zabranjeno vršenje radnje preticanja, i to na mestima duple pune linije, u tunelima i na mostovima;
- d) kao posledica nasilničke vožnje u smislu ZOBS definisane kao postupanje vozača koje je u gruboj suprotnosti sa pravilima saobraćaja, odnosno, prilikom koje vozač ne pokazuje obzir prema bezbednosti ostalih učesnika u saobraćaju;
- e) kao posledica nepoštovanja ograničenja u smislu ZOBS za vozače do 21. godine starosti;

28. Izuzetno od odredbi 25, 26. i 27. ovog člana Osiguravač je u obavezi da osiguraniku naknadi štetu ukoliko je šteta nastala usled upravljanja vozilom od vozača koji je uzeo vozilo u najam od osiguranika koji se bavi iznajmljivanjem vozila (RENT A CAR).

Izuzetno od odredbi tačke 3. stav 2 i tačaka 22, 23, 24, 25, 26. i 27. ovog člana Osiguravač je u obavezi da osiguraniku naknadi štetu ukoliko je oštećeno vozilo koje je dato u zakup ili lizing po osnovu ugovora o zakupu ili lizingu sa privrednim društvom koje obavlja delatnost zakupa ili finansijskog lizinga.

U ovim slučajevima naknada iz osiguranja se isplaćuje vlasniku vozila, a osiguravač će se regresirati od odgovornog lica za štetu, odnosno od lica koje je upravljalo vozilom, odnosno od lica koje za njega odgovara kao i prema licu koje nije postupilo u smislu tačke 25. ovog člana.

Vrednost osigurane stvari

Član 37.

U zavisnosti od predmeta osiguranja, vrednost osigurane stvari se utvrđuje na sledeći način:

- a) Za vozila, dodatnu i posebnu opremu - u visini vrednosti novog vozila umanjene za iznos amortizacije. Amortizacija se utvrđuje na osnovu starosti vozila i važećih kriterijuma i merila za uvećanje ili umanjene njegove vrednosti na dan nastanka štete. Izuzetno navedenog, kod ugovora zaključenih na dogovorenu vrednost sa isključenjem primene načela podosiguranja vrednost vozila se utvrđuje u visini dogovorene vrednosti umanjene za iznos amortizacije za period od trenutka zaključenja ugovora, (odnosno od trenutka početka obračunske godine, ako je reč o višegodišnjem ili dugoročnom ugovoru o osiguranju) do dana nastanka štetnog događaja, a ne više od tržišne vrednosti predmeta osiguranja na dan nastanka štetnog događaja. Kod ugovora zaključenih na taksiranu vrednost vrednost vozila je sporazumno utvrđena vrednost osigurane stvari u trenutku zaključenja ugovora o osiguranju.
- b) Za stakla - u visini cene novog stakla uvećane za troškove zamene;
- c) Za prtljag i profesionalni alat - u visini vrednosti novog prtljaga, odnosno profesionalnog alata umanjeno za troškove rabaćenja (amortizacije).
- d) Za reklamne i druge natpise na i/ili u vozilu - u visini cene novog natpisa uvećane za troškove zamene;
- e) Za troškove iznajmljivanja zamenskog vozila - u visini troškova iznajmljivanja zamenskog vozila

Utvrđivanje visine štete, troškova i naknade iz osiguranja

a) Potpuno kasko osiguranje

Član 38.

(1) Visina štete se utvrđuje:

- 1) **kod uništenja predmeta osiguranja (totalna šteta)** - prema vrednosti predmeta osiguranja utvrđene u smislu prethodnog člana, umanjenoj za vrednost ostatka predmeta osiguranja kao što je definisano u tački (4)

Izuzetno od navedenog, kod ugovora zaključenih na taksiranu vrednost šteta se ne umanjuje za vrednost ostatka.

- 2) **kod krađe predmeta osiguranja, odnosno razbojničke krađe, razbojništva, utaje, odnosno prevare (totalna šteta)** - prema vrednosti predmeta osiguranja utvrđene u smislu prethodnog člana, a sve to u momentu nastanka štete.

- 3) **kod oštećenja predmeta osiguranja (delimična šteta)** - prema visini troškova rada, vrednosti rezervnih delova i drugog potrošnog materijala potrebnog za otklanjanje štete na dan nastanka štete, umanjene za tržišnu vrednost spašenih (ostataka) delova koji se zamenjuju, ukoliko isti, posle ugradnje novih, ostaju u svojini Osiguranika u smislu tačke (3) ovog člana. U trošak popravke računaju se i troškovi demontaže, montaže i prevoza. Prilikom utvrđivanja visine delimične štete neće se uzeti u obzir umanjena vrednost delova zbog amortizacije ako je vozilo, odnosno deo koji se zamenjuje star do 7 (sedam) godina, i ako je vozilo korišćeno u prosečnoj meri za odgovarajuću starost vozila (broj pređenih kilometara i opšte stanje vozila) osim za gume, akumulator, cerade, elemente izduvnog sistema, delove i tečnosti za koje je proizvođač predvideo da se periodično zamenjuju, a koji nisu elementi i/ili delovi i/ili sklopovi bezbednosnih sistema vozila (sistema za upravljanje i kočenje).

Pri obračunu visine štete kod motornih vozila starijih od 7 (sedam) godina, kod delova i sklopova predviđenih za zamenu, troškovi delova uzimaju se kao vrednost polovnih ili alternativnih (neoriginalnih delova) osim u slučaju kada ovakvi delovi nisu dostupni na tržištu. U slučaju nabavke novih originalnih delova za vozila starija od 7 (sedam) godina primenjuje se amortizacija u skladu sa Jedinstvenim kriterijumima za procenu šteta na motornim vozilima Udruženja osiguravača Srbije, uz izuzetak u odnosu na Jedinstvene kriterijume da se amortizacija obračunava i na PVC delove i ukrasne delove. Izuzetno od navedenog, kod ugovora zaključenih na taksiranu vrednost neće se obračunavati amortizacija kod delimičnih šteta bez obzira na starost vozila.

Visina štete utvrđuje se na osnovu računa, predračuna, softvera za obračun šteta ili prosečnih tržišnih cena delova, materijala i rada.

Ne naknađuju se veći troškovi popravke koji su nastali zbog toga što su prilikom popravke učinjene izmene u smislu poboljšanja ili usavršavanja.

Osiguravač ne naknađuje vrednost celog vozila ili celog sklopa, ako se oštećeni ili uništeni sklop vozila, odnosno deo sklopa, ne može nabaviti u vreme vršenja popravke, a radi se o delu odnosno sklopu koji je po fabričkom normativu predviđen za pojedinačnu zamenu.

- (2) Ako vrednost vozila, odnosno dodatne i posebne opreme, umanjena za vrednost ostatka na dan štetnog događaja iznosi manje od visine štete utvrđene u skladu sa tačkom (1) stav 3) ovog člana, odnosno ukoliko se utvrdi da popravka oštećenog vozila nije ekonomski rentabilna, postupiće se kao da je predmet osiguranja uništen i šteta će se obračunati kao totalna (tačka (1) stav 1) ovog člana).

- (3) U slučaju delimične štete, oštećeni delovi predmeta osiguranja koji su zamenjeni novim, posle ugradnje novih

delova prelaze u svojinu Osiguravača. Međutim, oštećeni delovi predmeta osiguranja koji su zamenjeni novim, na izričit zahtev Osiguranika mogu ostati i u njegovoj svojini u kom slučaju se njihova vrednost utvrđuje na osnovu tržišne vrednosti i procentualno po tehničkim kriterijumima mašinske struke, u skladu sa Jedinstvenim kriterijumima za procenu šteta na vozilu, a prema stanju u kome se nalaze u trenutku utvrđivanja visine štete, i ta se vrednost odbija od obračunatog iznosa štete. U slučaju kada se naknada iz osiguranja utvrđuje bez popravke vozila (npr. poravnanje bez popravke) utvrđena vrednost oštećenih delova obavezno se odbija od obračunatog iznosa naknade štete.

- (4) U slučaju totalne štete, spašeni delovi uništenog predmeta osiguranja, odnosno ostaci predmeta osiguranja, ostaju u svojini osiguranika a vrednost ostataka, odnosno spašenih delova, se utvrđuje procentualno po tehničkim kriterijumima mašinske struke, uvažavajući tržišne kriterijume (ukoliko ih ima) a sve u skladu sa Jedinstvenim kriterijumima za procenu šteta na vozilu, i prema stanju u kome se nalaze u trenutku utvrđivanja visine štete, i ta se vrednost odbija od obračunatog iznosa naknade štete, osim ukoliko se stranke drugačije ne dogovore.
- (5) Ako dođe do ostvarenja rizika iz člana 25. tačke 20, 21. ili 22, a predmet osiguranja bude pronađen pre isplate naknade iz osiguranja, osiguranik je u obavezi da ga preuzme, a osiguravač je dužan da naknadi štetu utvrđenu u smislu ovih uslova, ukoliko predmet osiguranja bude oštećen.
- (6) Ako dođe do ostvarenja rizika iz člana 25. tačke 20, 21. ili 22, a predmet osiguranja bude pronađen posle isplate naknade iz osiguranja, preuzima ga osiguravač do zaključenja sporazuma o regulisanju međusobnih odnosa sa osiguranikom.

Osiguranik ima pravo da od osiguravača preuzme predmet osiguranja, s tim što je u obavezi da osiguravaču vrati iznos obračunat na način kako je utvrđena visina naknade iz osiguranja, ali prema cenama na dan preuzimanja vozila, s tim da osiguranik ima pravo na naknadu za eventualna oštećenja, koja se utvrđuje prema odredbama ovog člana.

Osiguravač ima pravo da zadrži predmet osiguranja do momenta konačnog ispunjenja obaveze osiguranika iz prethodne alineje ovog stava.

- (7) Ako dođe do ostvarenja rizika iz člana 25. tačke 20, 21. ili 22, a vlasnik je ambasada, diplomatsko predstavništvo ili se radi o vozilu inostrane registracije, a vozilo bude pronađeno nakon isplate naknade štete, vlasnik je dužan da preuzme pronađeno vozilo u nađenom stanju, a osiguravaču vrati primljenu naknadu u skladu sa odredbama prethodnog stava.
- (8) Ako u trenutku zaključenja ugovora o osiguranju nije zaračunata dodatna premija osiguranja na ime namene vozila (taksi, auto škola ili rent-a-car), naknada iz osiguranja biće proporcionalno umanjena u visini doplatka predviđenog Tarifom za određenu namenu vozila.

Troškovi i posebne štete u vezi sa osiguranim slučajem

Član 39.

- (1) Osiguravač je u obavezi da naknadi:
1. troškove vuče ili prevoza oštećenog vozila do najbliže radionice koja može izvršiti delimičnu ili konačnu popravku, odnosno troškove prevoza ostataka uništenog vozila do mesta prebivališta, odnosno sedišta osiguranika ukoliko je to povoljnije;
 2. troškove raščišćavanja mesta nezgode.
- (2) Osiguravač je u obavezi da naknadi i:

1. štetu zbog uništenja ili oštećenja vozila, dodatne i posebne opreme nastalu prilikom vuče ili prevoza koji se vrši zbog nastanka osiguranog slučaja;
 2. štetu na predmetima upotrebljenim za gašenje požara;
 3. štetu nastalu zbog atmosferskih nepogoda neposredno nakon oštećenja predmeta osiguranja;
 4. štetu zbog nestanka sastavnih delova predmeta osiguranja u smislu odredbi ovih Uslova;
 5. štetu u vezi sa rizicima iz člana 25. tačka 19. i 20. prouzrokovanu nasilnim otvaranjem radi neovlašćenog korišćenja, krađe, razbojničke krađe, kao i oštećenja na vozilu prouzrokovana neovlašćenim stavljanjem vozila u pogon (oštećenja vrata, brava na volanu, električnih instalacija i drugih sklopova u vezi sa stavljanjem vozila u pogon).
- (3) Osiguravač nije u obavezi da naknadi:
1. troškove otklanjanja uzroka štete;
 2. troškove izvlačenja vozila koje je skliznulo sa kolovoza, a na kome nije došlo do uništenja ili oštećenja;
 3. troškove intervencije vatrogasnog društva ili drugih organizacija čija je dužnost da besplatno pružaju pomoć kada nastane nesrećni slučaj;
 4. troškove za odvoz tereta koji je prevožen vozilom;
 5. štetu zbog uništenja ili oštećenja predmeta osiguranja nastalu prilikom vuče ili prevoza koji se ne vrši zbog nastanka osiguranog slučaja.

Utvrđivanje visine naknade iz osiguranja kod potpunog kasko osiguranja

Član 40.

- (1) Osnovica za obračun naknade iz osiguranja utvrđuje se u visini obračunate štete u skladu sa članom 38. i obračunatih troškova u skladu sa članom 39.
- (2) Naknada iz osiguranja utvrđena u smislu ovog člana ne može biti viša od ugovorene sume osiguranja naznačene u ispravi o osiguranju ukoliko je ugovor o osiguranju zaključen na sumu osiguranja sa isključenjem primene načela podosiguranja ili na dogovorenu vrednost sa isključenjem primene načela podosiguranja, odnosno stvarne vrednosti predmeta osiguranja, ukoliko je ugovor o osiguranju zaključen na svakovremenu stvarnu vrednost.
- (3) Ako je ugovorom o osiguranju predviđeno da osiguranik sam snosi jedan deo štete (franšiza), a osnovica za obračun naknade iz osiguranja iznosi manje od ugovorene franšize, osiguraniku se ne isplaćuje naknada iz osiguranja, tj. osiguravač nema nikakvu obavezu u pogledu isplate naknade, a u suprotnom šteta i troškovi obračunati u skladu sa članom 38. i 39. ovih Uslova se umanjuje za iznos ugovorene franšize.

Izuzetno, u slučaju manjih oštećenja na staklima motornih vozila, kada se staklo umesto da se zameni popravi (postupak reparacije), prilikom isplate naknade iz osiguranja neće se primenjivati ugovoreno učešće u šteti.

- (4) U situacijama suprotnim prethodnom stavu, osiguraniku se utvrđuje naknada iz osiguranja u visini:
- 1) zbira štete utvrđene u smislu člana 38. i troškova utvrđenim u smislu člana 39. umanjenog za iznos eventualno ugovorene franšize kod ugovora o osiguranju zaključenih na svakovremenu stvarnu vrednost;
 - 2) zbira štete utvrđene u smislu člana 38. i troškova utvrđenim u smislu člana 39. umanjenog za iznos eventualno ugovorene franšize, a maksimalno do ugovorene sume osiguranja.
- (5) Osiguravač je ovlašćen da naknadu iz osiguranja utvrđenu na način opisan prethodnim stavovima umanj za:

- 1) iznos štete koju mu je pričinio osiguranik neizvršenjem obaveza u smislu ovih Uslova;
 - 2) iznos dospelih, a neplaćenih premija osiguranja po svim zaključenim ugovorima o osiguranju.
- (6) Troškovi učinjeni po nalogu osiguravača naknađuju se osiguraniku u celosti, bez umanjivanja na ime učešća u šteti (franšiza), pa čak i u slučaju kada zajedno sa naknadom iz osiguranja premašuju iznos ugovorene sume osiguranja.

b) Delimično kasko osiguranje

Član 41.

- (1) Visina štete se utvrđuje:
 - 1) **kod uništenja stakla (totalna šteta)** - u visini troškova zamene stakla u momentu nastanka štete;
 - 2) **kod krađe, odnosno razbojničke krađe, razbojništva koje za posledicu ima oduzimanje stakla (totalna šteta)** - u visini troškova zamene stakla u momentu nastanka štete.

Za utvrđivanje vrednosti stakla 1. i 2. ovog stava merodavna je cena novog stakla uvećana za troškove ugradnje i potrošnog materijala na dan nastanka štete.
 - 3) **kod oštećenja stakla (delimična šteta)** - prema visini troškova popravke po cenama materijala i rada na dan nastanka štete.

Visina štete utvrđuje se na osnovu računa, predračuna ili prosečnih tržišnih cena stakla, potrošnog materijala i rada u mestu stanovanja, odnosno sedištu osiguranika.

Ne naknađuju se veći troškovi popravke koji su nastali zbog toga što su prilikom popravke učinjene izmene, poboljšanja ili usavršavanja.
- (2) Izuzetno od odredbi iz člana 25, smatra se da su rizici iz člana 25. tačke 20, 21. ili 22. nastupili u momentu prijave nadležnom organu Ministarstva unutrašnjih poslova.
- (3) Ako dođe do ostvarenja rizika iz člana 25. tačke 20, 21. ili 22, a predmet osiguranja bude pronađen pre isplate naknade iz osiguranja, osiguranik je u obavezi da ga preuzme, a osiguravač je dužan da naknadi štetu utvrđenu u smislu ovih Uslova, na ime ugradnje stakla.
- (4) Ako dođe do ostvarenja rizika iz člana 25. tačke 20, 21. ili 22, a predmet osiguranja bude pronađen posle isplate naknade iz osiguranja, preuzima ga osiguravač.

Utvrđivanje visine naknade iz osiguranja kod delimičnog kasko osiguranja

Član 42.

- (1) Osnovica za obračun naknade iz osiguranja utvrđuje se u visini obračunate štete u skladu sa prethodnim članom.
- (2) Ako je ugovorom o osiguranju predviđeno da osiguranik sam snosi jedan deo štete (franšiza), a osnovica za obračun naknade iz osiguranja iznosi manje od ugovorene franšize, osiguraniku se ne isplaćuje naknada iz osiguranja, tj. osiguravač nema nikakvu obavezu u pogledu isplate naknade, a u suprotnom, šteta utvrđena u smislu prethodnog člana ovih Uslova se umanjuje za iznos ugovorene franšize.

Izuzetno, u slučaju manjih oštećenja na staklima motornih vozila, kada se staklo umesto da se zameni popravi (postupak reparacije), prilikom isplate naknade iz osiguranja neće se primenjivati ugovoreno učešće u šteti.
- (3) Naknada iz osiguranja utvrđena u smislu ovog člana ne može biti viša od ugovorene sume osiguranja naznačene u ispravi o osiguranju.

- (4) Osiguravač je ovlašćen da naknadu iz osiguranja utvrđenu na način opisan prethodnim stavovima umanjuje za:
 - i. iznos štete koju mu je pričinio osiguranik neizvršenjem obaveza u smislu ovih Uslova;
 - ii. iznos dospelih, a neplaćenih premija osiguranja po svim zaključenim ugovorima o osiguranju.
- (5) Izuzetno od odredbi iz prethodnih stavova ovog člana, maksimalna obaveza osiguravača u toku jedne godine osiguranja je limitirana dvostrukim iznosom ugovorene sume osiguranja koja je naznačena u ispravi o zaključenom osiguranju.

c) Dopunsko kasko osiguranje - osiguranje prtljaga i alata za profesionalnu upotrebu u vozilima

Član 43.

- (1) Visina štete se utvrđuje:
 - 1) **kod uništenja prtljaga i alata za profesionalnu upotrebu (totalna šteta)** - prema vrednosti prtljaga i alata za profesionalnu upotrebu, umanjenoj za tržišnu vrednost ostatka, a sve to u momentu nastanka štete;
 - 2) **kod krađe alata za profesionalnu upotrebu, odnosno razbojničke krađe, razbojništva, utaje, odnosno prevare (totalna šteta)** - prema vrednosti prtljaga i alata za profesionalnu upotrebu, a sve to u momentu nastanka štete.

Za utvrđivanje vrednosti prtljaga i alata za profesionalnu upotrebu u slučajevima iz tački 1) i 2) ovog stava merodavna je nabavna cena novog prtljaga i alata za profesionalnu upotrebu na dan nastanka štete, umanjena za iznos amortizacije.
 - 3) **kod oštećenja prtljaga i alata za profesionalnu upotrebu (delimična šteta)** - prema visini troškova popravke po cenama materijala i rada na dan nastanka štete, umanjениh za iznos amortizacije i tržišnu vrednost ostatka delova koji se zamenjuju ukoliko drugačije nije ugovoreno.

Visina štete utvrđuje se na osnovu računa, predračuna ili prosečnih tržišnih cena delova, materijala i rada za popravku u mestu stanovanja, odnosno sedištu osiguranika.

Ne naknađuju se veći troškovi popravke koji su nastali zbog toga što su prilikom popravke učinjene izmene, poboljšanja ili usavršavanja.

- Osiguravač ne naknađuje vrednost celog predmeta ili sklopa, ako se oštećeni ili uništeni sklop, odnosno deo sklopa, ne može nabaviti u vreme vršenja popravke, a radi se o delu odnosno sklopu koji je kataloški predviđen za zamenu.
- (2) Amortizacija se utvrđuje na osnovu starosti predmeta osiguranja i važećih kriterijuma i merila za uvećanje ili umanjeње njegove vrednosti na dan nastanka štete i to na sledeći način:
 - 1) za prtljag u visini od 20% ukoliko osiguranik ne dokaže da je stvarni iznos amortizacije niži od naznačenog iznosa;
 - 2) za alat za profesionalnu upotrebu u visini od 50% ukoliko osiguranik ne dokaže da je stvarni iznos amortizacije niži od naznačenog iznosa.
 - (3) Ako vrednost predmeta osiguranja, umanjena za vrednost ostatka na dan štetnog događaja iznosi manje od visine štete utvrđene u skladu sa stavom (1) tačka 3) ovog člana,

postupiće se kao da je predmet osiguranja uništen i šteta će se obračunati kao totalna (stav (1) tačka 1) ovog člana).

- (4) Spašeni delovi uništenog odnosno oštećenog predmeta osiguranja, odnosno ostaci predmeta osiguranja, ostaju osiguraniku i njihova vrednost se utvrđuje po tržišnoj vrednosti prema stanju u kome se nalaze u trenutku utvrđivanja visine štete i ta se vrednost odbija od visine štete, ako se stranke međusobno drugačije ne dogovore.
- (5) Ako dođe do ostvarenja rizika iz člana 25. tačke 20, 21. ili 22, a predmet osiguranja bude pronađen pre isplate naknade iz osiguranja, osiguranik je u obavezi da ga preuzme, a osiguravač je dužan da naknadi štetu utvrđenu u smislu ovih uslova, ukoliko predmet osiguranja bude oštećen.
- (6) Ako dođe do ostvarenja rizika iz člana 25. tačke 20, 21. ili 22, a predmet osiguranja bude pronađen posle isplate naknade iz osiguranja, preuzima ga osiguravač do zaključenja sporazuma o regulisanju međusobnih odnosa sa osiguranikom.

Osiguranik ima pravo da od osiguravača preuzme predmet osiguranja, s tim što je u obavezi da osiguravaču vrati iznos obračunat na način kako je utvrđena visina naknade iz osiguranja, ali prema cenama na dan preuzimanja istog, s tim da osiguranik ima pravo na naknadu za eventualna oštećenja, koja se utvrđuje prema odredbama ovog člana.

Osiguravač ima pravo da zadrži predmet osiguranja do momenta konačnog ispunjenja obaveze osiguranika iz prethodne alineje ovog stava.

Član 44.

d) Dopunsko kasko osiguranje - osiguranje reklamnih i drugih natpisa na i/ili u vozilu

- (1) Visina štete se utvrđuje:
- 1) **kod uništenja predmeta osiguranja (totalna šteta)** - u visini troškova zamene natpisa na i/ili u vozilu u momentu nastanka štete;
- 2) **kod krađe, odnosno razbojničke krađe, razbojništva vozila na i/ili u kojem su se nalazili osigurani reklamni i drugi natpisi (totalna šteta)** - u visini troškova zamene natpisa na i/ili u vozilu u momentu nastanka štete.

Za utvrđivanje vrednosti natpisa 1) i 2) ovog stava merodavna je cena novog natpisa uvećana za troškove ugradnje i potrošnog materijala na dan nastanka štete.

- 3) **kod oštećenja predmeta osiguranja (delimična šteta)** - prema visini troškova popravke po cenama materijala i rada na dan nastanka štete.

Visina štete utvrđuje se na osnovu računa, predračuna ili prosečnih tržišnih cena potrošnog materijala i rada u mestu stanovanja, odnosno sedištu osiguranika.

Ne naknađuju se veći troškovi popravke koji su nastali zbog toga što su prilikom popravke učinjene izmene, poboljšanja ili usavršavanja.

Član 45.

e) Dopunsko kasko osiguranje - osiguranje troškova iznajmljivanja zamenskog vozila

- (1) Visina štete se utvrđuje:
- 1) **kod krađe ili uništenja predmeta osiguranja (totalna šteta)** - u visini troškova iznajmljivanja zamenskog vozila, a na osnovu računa izdatog od strane pravnog lica koje se bavi iznajmljivanjem vozila

- 2) **kod oštećenja predmeta osiguranja (delimična šteta)** - u visini troškova iznajmljivanja zamenskog vozila za dane dok se osigurano vozilo nalazi u servisu zbog popravke oštećenja, a na osnovu računa izdatog od strane pravnog lica koje se bavi iznajmljivanjem vozila.

Maksimalni broj dana iznajmljivanja vozila se određuje na osnovu broja sati potrebnih za popravku vozila utvrđenih Zapisnikom o oštećenju vozila. Broj dana se određuje tako što se utvrđeni broj sati podeli sa brojem 8 i zaokruži na prvi veći ceo broj.

- (2) Troškovi iznajmljivanja zamenskog vozila obuhvataju samo troškove iznajmljivanja vozila po danu, bez dodatnih troškova goriva, troškova povratka vozila (drop of), troškova osiguranja, troškova putarine, mogućih kazni i sl.
- (3) Naknada iz osiguranja utvrđena u smislu ovog člana ne može biti viša od ugovorene sume osiguranja naznačene u ispravi o osiguranju.

Smanjenje premije - bonus

Član 46.

Ako je vozilo bilo neprekidno osigurano najmanje godinu dana i u tom razdoblju osiguravač nije isplatio štetu, odnosno u trenutku produženja ili obnove osiguranja šteta na tom vozilu nije bila u postupku likvidacije (u daljem tekstu: prijavljena šteta), osiguranik ima pravo na smanjenje premije - bonus.

a) Za osiguranika koji ima do 5 (pet) osiguranih vozila kod osiguravača premija osiguranja se smanjuje:

- za 15% ako u protekloj godini osiguranja nije bila prijavljena šteta;
- za 30% ako u dve godine osiguranja nije bila prijavljena šteta;
- za 40% ako u tri godine osiguranja nije bila prijavljena šteta;
- za 45% ako u četiri godine osiguranja nije bila prijavljena šteta;
- za 50% ako u pet i više godina osiguranja nije bila prijavljena šteta.

b) Za osiguranika koji ima 6 (šest) i više osiguranih vozila kod osiguravača premija osiguranja se smanjuje:

Osiguranicima sa 6 i više osiguranih vozila, prilikom obnove osiguranja, odnosno obračuna premije za narednu godinu kod višegodišnjih i dugoročnih ugovora o osiguranju, bonus se određuje na osnovu ostvarenog rezultata za sva osigurana vozila za prethodne tri godine od dana kada se računa premija za narednu godinu.

Ostvareni rezultat predstavlja količnik merodavnih šteta i merodavne premije u posmatranom periodu. Merodavne štete predstavljaju zbir likvidiranih (rešenih) i rezervisanih šteta u posmatranom periodu, umanjnih za iznos regresnih šteta. Merodavna premija je premija ostvarena u posmatranom periodu uvećana za iznos prenosne premije na kraju prethodnog perioda i umanjena za iznos prenosne premije na kraju posmatranog perioda, odnosno deo premije obračunat principom „pro-rata temporis“, a koji se odnosi na posmatrani period. Pod posmatranim periodom smatraju se prethodne tri godine od dana kada se računa premija za narednu godinu osiguranja.

Smanjenje premije osiguranja (bonus) utvrđuje se prema sledećoj tabeli:

Ostvareni rezultat	Bonus	Korektivni faktor premije
<=30%	30%	0.70
>30%<=50%	20%	0.80
>50%<=70%	10%	0.90

>70%≤90%	0%	1.00
----------	----	------

Eventualne štete prijavljene po osnovu oštećenja tapaciranih delova u vozilu prilikom pružanja pomoći licima povređenim u saobraćajnim nezgodama ili na drugi način i namernog prouzrokovanja štete na osiguranoj stvari radi sprečavanja veće štete, kao i mere preduzete za smanjenje ili otklanjanje štete, ne utiču na ostvarenje prava na bonus u smislu odredbi iz ovog člana.

Povećanje premije - malus

Član 47.

U slučaju da osiguranik tokom godine osiguranja ostvari, odnosno ostvaruje pravo na naknadu iz osiguranja po osnovu zaključenog osiguranja u smislu odredbi ovih Uslova, osiguravač će obračunati dodatnu premiju malus.

a) Za osiguranika koji ima do 5 (pet) osiguranih vozila kod osiguravača

U toku tekuće godine osiguranja ako je prijavio tri ili više šteta na osiguranom vozilu ima obavezu plaćanja dodatne premije (malus).

Dodatna premija osiguranja iznosi:

- 1) kod treće štete 50% od godišnje premije osiguranja;
- 2) kod četvrte štete 100% od godišnje premije osiguranja;
- 3) kod pete i svake naredne štete 150% od godišnje premije osiguranja

Obaveštenje o dodatnoj premiji (malusu) iz prethodnog stava osiguravač dostavlja preporučenim pismom Ugovaraču osiguranja nakon likvidacije štete, a Ugovarač osiguranja je u obavezi da u roku od osam dana od dana prijema preporučenog pisma izmiri navedeni iznos dodatne premije.

Osiguravač je ovlašćen da postupi u smislu odredbi ove tačke i u situacijama kada je ugovor o osiguranju zaključen na period kraći od godinu dana, a po isteku perioda dođe do produženja ugovora za naredni period. Naime, u opisanoj situaciji, malus će se obračunavati kao da se radi o godišnjem ugovoru o osiguranju.

Eventualne štete prijavljene po osnovu oštećenja tapaciranih delova u vozilu prilikom pružanja pomoći licima povređenim u saobraćajnim nezgodama ili na drugi način i namernog prouzrokovanja štete na osiguranoj stvari radi sprečavanja veće štete, kao i mere preduzete za smanjenje ili otklanjanje štete, štete na staklima koja su uz saglasnost osiguranika popravljena (postupak reparacije), a ne zamenjena, štete nastale kao posledica ostvarenja rizika grada, poplave i štete za koje osiguravač ima pravo regresu od lica odgovornog za štetu ne utiču na malus u smislu odredbi iz ove tačke.

Prilikom obnove osiguranja, odnosno obračuna premije za narednu godinu kod višegodišnjih i dugoročnih ugovora o osiguranju ako je osiguranik u prethodnoj godini imao štetu, gubi prethodno stečeni bonus u celini ukoliko je odnos likvidiranih i rezerviranih šteta sa jedne i fakturisane premije (uključujući i dodatnu premiju iz prethodne tačke) u prethodnom periodu osiguranja sa druge strane, a maksimalno za prethodne tri godine, veći od 250%.

Takođe, ukoliko je u prethodnom periodu osiguranja [odnos likvidiranih i rezerviranih šteta sa jedne i fakturisane premije (uključujući i dodatnu premiju iz prethodne tačke) sa druge strane], a maksimalno za prethodne tri godine, veći od 90%, osiguravač će zaračunati dodatnu premiju na ime malusa prema sledećoj tabeli:

odnos između šteta i fakturisane premije	Malus	Korektivni faktor premije
--	-------	---------------------------

≤90%	0%	1.00
>90%≤110%	10%	1.10
>110%≤150%	15%	1.15
>150%≤200%	20%	1.20
>200%≤250%	30%	1.30
>250%	30% i gubitak stečenog bonusa	1.30

b) Za osiguranika koji ima 6 (šest) i više osiguranih vozila kod osiguravača

Osiguranicima sa 6 i više osiguranih vozila, prilikom obnove osiguranja, odnosno obračuna premije za narednu godinu kod višegodišnjih i dugoročnih ugovora o osiguranju, malus se određuje na osnovu ostvarenog rezultata za sva osigurana vozila za prethodne tri godine od dana kada se računa premija za narednu godinu.

Povećanje premije osiguranja (malus) utvrđuje se prema sledećoj tabeli:

Ostvareni rezultat	Malus	Korektivni faktor premije
>90%≤110%	10%	1.10
>110%≤130%	20%	1.20
>130%≤150%	30%	1.30
>150%≤170%	50%	1.50
>170%≤200%	70%	1.70
>200%≤250%	100%	2.00
>250%	200%	3.00

Zajedničke odredbe o malusu i bonusu

Član 48.

- (1) Odredbe o malusu i bonusu odnose se samo na potpuno kasko osiguranje vozila, izuzev za ugovore zaključene sa fiksnom godišnjom premijom.
- (2) Odredbe o malusu i bonusu odnose se na osiguranika, izuzev kod ugovora o osiguranju vozila finansiranih od strane lizing kompanija kada se odredbe o malusu i bonusu odnose na korisnika ugovora o lizingu, odnosno zakupu.
- (3) Kod prenosa prava vlasništva vozila na naslednika (člana porodice), prava i obaveze iz odredaba o bonusu i malusu prenose se na člana porodice, samo ako je član porodice prijavljen na istoj adresi.
- (4) Ako je osiguranje prekinuto pre isteka godine osiguranja, a do prekida osiguranja nije bilo prijavljenih šteta, osiguranik nakon prekida koji nije duži od 3 godine i u kome takođe nije bila prijavljena šteta zadržava pravo na isti bonus koji je imao za isto vozilo ili za vozilo kojim je ono zamenjeno.
- (5) Ako je do prekida osiguranja došlo nakon isteka godine osiguranja u kojoj osiguranik nije prijavio štetu, a prekid nije bio duži od 3 godine i u njemu takođe nije prijavljena šteta, osiguranik ima pravo na bonus u smislu odgovarajućih odredaba o bonusu kao da prekida nije ni bilo, za isto vozilo ili za vozilo kojim je ono zamenjeno.
- (6) Kod prenosa vlasništva na osiguranom vozilu pravo na bonus ne prenosi se na novog vlasnika vozila.
- (7) Prenos bonusa sa jednog na drugo vozilo moguć je samo u okviru iste tarifne grupe.
- (8) Osiguranik koji zaključuje ugovor sa osiguravačem, a kod prethodnog osiguranja je ostvario pravo na bonus, ima pravo na stečeni bonus ukoliko priloži pismenu potvrdu ranijeg osiguravača o prethodnom trajanju osiguranja i broju uzastopnih godina bez štete.

- (9) Smatra se da šteta nije prijavljena ako je u roku od tri godine likvidirana bez isplate odštete ili postoji osnov za regres u punom iznosu.
- (10) Odredbe o bonusu i malusu ne primenjuju se na dopunska kasko osiguranja i na posebne vidove kasko osiguranja.

Uviđaj i procena štete

Član 49.

- (1) Osiguravač je dužan da, po prijemu prijave osiguranika o nastupanju osiguranog slučaja, bez odlaganja:
- Kada je u pitanju šteta na vozilu koje nije u voznom stanju - uputi svog predstavnika na uviđaj i procenu uzroka, vrste i obima nastale štete;
 - Kada je u pitanju vozilo koje je u voznom stanju - omogućiti osiguraniku da doveze oštećeno vozilo radi vršenja uviđaja i procene uzroka, vrste i obima nastale štete na mestima gde osiguravač obavlja te poslove.
- (2) Ukoliko osiguravač svoju obavezu iz prethodnog stava ne izvrši najkasnije u roku od tri dana od dana prijema pismene prijave osiguranika da je nastupio osigurani slučaj, odnosno dana kada su se stekli Uslovi za utvrđivanje stvarnog obima i vrste štete, osiguranik ima pravo da započne i izvrši otklanjanje nastale štete uz uslov da prethodno obezbedi komisijiski uviđaj uzroka, vrste i obima nastale štete.
- (3) Pravo na otklanjanje nastale štete i pre isteka roka od tri dana osiguranik ima samo ako je to učinjeno po izričitom nalogu osiguravača, uz uslov da se prethodno komisijiski utvrdi uzrok, vrsta i obim štete.

Član 50.

- (1) Uviđaj radi utvrđivanja uzroka, vrste i obima nastale štete ovlašćeni radnik osiguravača obavlja uz prisustvo osiguranika ili nekog drugog lica, koje za to ovlasti osiguranik. U slučaju da je vozilo već u prostorijama izvođača radova a osiguranik nije u mogućnosti da prisustvuje, radnik osiguravača će obaviti sve gorenavedene radnje u prisustvu predstavnika izvođača radova. Izuzetno, i u slučaju kada se vozilo na nekom drugom mestu gde je smešteno sa ili bez volje osiguranika (javna garaža, policijsko ili carinsko skladište i slično) radnik osiguravača će obaviti sve gorenavedene radnje ukoliko je moguće u prisustvu bilo kog svedoka. Ukoliko osiguranik ne ospori utvrđeno stanje u roku predviđenom za prigovor po uredno dostavljenom Rešenju, smatraće se da je saglasan sa utvrđenim stanjem.
- (2) Ako se osiguranik, odnosno ovlašćeni predstavnik osiguranika, ne saglasi sa utvrđenim činjeničnim stanjem od strane ovlašćenog radnika osiguravača, osiguranik ima pravo da zahteva veštačenje i to samo spornih činjenica, a ne i pravnih pitanja vezanih za nastali osigurani slučaj.
- (3) Ukoliko osiguranik zahteva veštačenje, osiguranik i osiguravač imenuju po jednog svog veštaka, s tim što za veštaka ne mogu imenovati lica koja su u radnom odnosu kod osiguranika, odnosno osiguravača.
- (4) Ako su nalazi imenovanih veštaka različiti, oni su dužni da u takvom slučaju zajednički izaberu i imenuju trećeg veštaka-predsednika, koji daje mišljenje o spornim činjenicama i to mišljenje je konačno.
- (5) Osiguranik i osiguravač snose troškove svojih veštaka, dok troškove trećeg veštaka-predsednika snose obe strane u jednakim iznosima.

Posebna ugovaranja

Član 51.

U slučaju posebnih ugovaranja naznačenih na polisi osiguranja i neslaganja neke odredbe ovih Uslova i neke odredbe polise primeniće se odredbe polise.

Način obaveštavanja

Član 52.

- (1) Sva obaveštavanja i dogovori između Ugovarača osiguranja, odnosno osiguranika, i osiguravača, koji su vezani za međusobna prava i obaveze koje proističu iz zaključenog ugovora o osiguranju, moraju biti učinjena u pismenoj formi.
- (2) Kao dan prijema obaveštenja ima se smatrati dan u kome je jedna ugovorna strana primila pismeno druge ugovorne strane i od tog dana dostavljeno pismeno proizvodi pravna dejstva, ako Zakonom nije drugačije regulisano.

Promena adrese, odnosno sedišta i naziva

Član 53.

- (1) Ugovarač osiguranja, odnosno osiguranik, dužan je da osiguravača na jedan od uobičajenih načina obavesti o promeni naziva i sedišta, i to najkasnije u roku od 15 dana od dana nastale promene.
- (2) Ako ugovarač osiguranja, odnosno osiguranik, ne postupi po obavezi iz prethodnog stava, smatraće se da je uredno obavešten ako mu osiguravač preporučeno pismeno pošalje na naziv i adresu iz zaključenog ugovora o osiguranju.
- (3) Obaveštenja iz prethodnog stava imaju se smatrati važećim od onog dana u kojem bi, prema redovnom toku stvari, postala punovažna da nije došlo do promena o kojima osiguravač nije obavešten.

Prelaz osiguranikovitih prava prema odgovornom licu na osiguravača (subrogacija)

Član 54.

- (1) Isplatom naknade iz osiguranja na osiguravača prelaze sva osiguranikova prava na obeštećenje do visine isplaćene naknade prema licu koje je po ma kom osnovu odgovorno za štetu, osim u slučaju kada je odgovornost lica koje je upravljalo vozilom pokrivena osiguranjem autoodgovornosti a prema njemu se nisu stekli uslovi za gubitak prava na osiguravajuću zaštitu u kom slučaju se prava ostvaruju prema nadležnom osiguravaču autoodgovornosti.
- (2) U svim ostalim slučajevima koji nisu regulisani ovim članom primenjuje se direktno član 939. Zakona o obligacionim odnosima.

Nadležnost u slučaju spora

Član 55.

- (1) Za sve sporove koji proisteknu iz osiguranja zaključenih po ovim Uslovima i/ili u vezi sa tumačenjem ili primenom ovih Uslova, nadležan je isključivo stvarno nadležni sud prema mestu sedišta Osiguravača.

KLAUZULE

Član 56.

Na ugovore o osiguranju zaključene po ovim Uslovima u zavisnosti od konkretnog slučaja, primenjuju se sledeće klauzule, koje su naznačene u ispravi o zaključenom osiguranju:

(I) Klauzula br. 1 - Koefficijenti za starost vozila

Kod dugoročnih i višegodišnjih ugovora o osiguranju zaključenih na svakovremenu stvarnu vrednost ili na sumu osiguranja sa isključenjem primene načela podosiguranja osnovica za obračun premije osiguranja u narednim godinama osiguranja obračunava se primenom sledećih koefficijenata na vrednost novog vozila dodatne i posebne opreme u momentu izrade obračunske polise koja je utvrđena u skladu sa članom 11. stav (2) tačka 1):

Vrsta vozila	Starost vozila (u godinama)							
	1-2	2-3	3-4	4-5	5-6	6-7	7-10	>10
Putnička vozila	0,97	0,92	0,87	0,82	0,78	0,74	0,69	0,64
Teretna vozila	0,97	0,92	0,87	0,82	0,78	0,74	0,69	0,64
Autobusi	0,97	0,92	0,87	0,82	0,78	0,74	0,70	0,70
Priključna vozila	0,97	0,92	0,87	0,82	0,78	0,74	0,70	0,70
Vučna vozila	0,97	0,92	0,87	0,82	0,78	0,74	0,70	0,70
Motocikli	0,97	0,92	0,87	0,82	0,78	0,74	0,70	0,70
Radna vozila	0,97	0,92	0,87	0,82	0,78	0,74	0,70	0,70
Specijalna vozila	0,97	0,92	0,87	0,82	0,78	0,74	0,70	0,70
Šinska vozila	0,97	0,92	0,87	0,82	0,78	0,74	0,70	0,70

(II) Klauzula br. 2 - Izračunavanje sume osiguranja

Kod dugoročnih i višegodišnjih ugovora o osiguranju zaključenih na sumu osiguranja sa isključenjem primene načela podosiguranja, suma osiguranja u narednim godinama osiguranja obračunava se primenom sledećih koefficijenata na vrednost novog vozila u momentu izrade obračunske polise, odnosno ugovorenu vrednost dodatne i posebne opreme, koja je utvrđena u skladu sa članom 14. stav (5) tačka 1) b):

Vrsta vozila	Starost vozila (u godinama)														
	1-2	2-3	3-4	4-5	5-6	6-7	7-8	8-9	9-10	10-11	11-12	12-13	13-14	14-15	>15
Putnička	0,84	0,72	0,62	0,54	0,46	0,40	0,34	0,29	0,24	0,20	0,18	0,15	0,13	0,10	0,10
Teretna	0,80	0,63	0,50	0,41	0,34	0,28	0,23	0,20	0,18	0,15	0,13	0,11	0,10	0,10	0,10
Autobusi	0,78	0,66	0,50	0,42	0,36	0,32	0,28	0,24	0,22	0,20	0,16	0,13	0,10	0,10	0,10
Priključna	0,82	0,68	0,58	0,49	0,42	0,36	0,31	0,27	0,24	0,22	0,21	0,20	0,16	0,12	0,10
Vučna	0,86	0,74	0,63	0,52	0,45	0,38	0,33	0,29	0,26	0,24	0,22	0,20	0,16	0,12	0,10
Motocikli	0,82	0,79	0,60	0,51	0,44	0,38	0,33	0,28	0,24	0,22	0,20	0,16	0,12	0,10	0,10

Kod dugoročnih i višegodišnjih ugovora o osiguranju zaključenih na dogovorenu vrednost sa isključenjem primene načela podosiguranja, suma osiguranja za narednu godinu osiguranja obračunava se primenom sledeće formule:

$$S = 0,90 \times S_0 \times k / k_0, \text{ gde su}$$

S - suma osiguranja za narednu obračunsku godinu

S_0 - suma osiguranja u tekućoj godini osiguranja

k - srednji kurs NBS dinara za evro, na dan izrade obračunske polise za narednu obračunsku godinu

k_0 - srednji kurs NBS dinara na dan izrade obračunske polise za tekuću godinu osiguranja, odnosno na dan sačinjavanja ugovora o osiguranju ako se radi o prvoj obračunskoj polisi

OBRADA I ČUVANJE LIČNIH PODATAKA

Član 57.

Osiguravač obrađuje podatke o ugovaraču osiguranja/osiguraniku u svrhu realizacije ugovora o osiguranju i ispunjavanja obaveza predviđenih važećim propisima.

Ugovarač osiguranja/osiguranik ima pravo da se informiše o podacima koje Osiguravač vodi o njemu i ima pravo i obavezu da od Osiguravača zahteva ispravku, dopunu i ažuriranje podataka koji se odnose na njega.

Podatke o ugovaraču osiguranja/osiguraniku mogu koristiti zaposleni kod Osiguravača, kao i zaposleni kod drugih lica i/ili institucija kojima Osiguravač dostavlja podatke shodno zakonskim propisima ili ugovornim obavezama.

Ugovarač osiguranja/osiguranik ima pravo da svoj ranije dat pristanak na obradu podataka u druge svrhe osim u svrhu zaključenja i ispunjenja ugovora, opozove. U slučaju da ugovarač osiguranja/osiguranik želi da opozove svoj pristanak, dužan je da obaveštenje o tome dostavi Osiguravaču u pisanoj formi. Osiguravač je dužan da nakon primljenog obaveštenja ugovarača osiguranja/osiguranika o opozivu ranije datog odobrenja u druge svrhe osim u svrhu zaključenja i ispunjenja ugovora, podatke o njemu briše.

Svojim potpisom na ponudi za zaključenje ugovora o osiguranju/polisi ili drugom dokumentu, ugovarač osiguranja/osiguranik potvrđuje da je obavešten i saglasan sa gore navedenim, te saglasnost data na ovaj način, predstavlja pravni osnov Osiguravaču za obradu i prikupljanje podataka o ličnosti ugovarača osiguranja/osiguranika, shodno odredbama Zakona o zaštiti podataka o ličnosti.

ZAVRŠNE ODREDBE

Član 58.

Na ugovore o osiguranju zaključene po ovim Uslovima neposredno se primenjuju odgovarajuće odredbe Zakona o obligacionim odnosima.

Član 59.

Ovi Uslovi stupaju na snagu danom donošenja a primenjuju se narednog dana od dana objavljivanja.

Danom početka primene ovih Uslova za kombinovano osiguranje motornih vozila (auto kasko) prestaje da važi i da se primenjuje tekst Uslova za kombinovano osiguranje motornih vozila (auto kasko) broj 17367 od 29.02.2016. godine.